A. RUZANCOVAS
602 HARVEY ST.
DANVILLE, ILL.

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telefonas — VIrginia 7.6640; 7.6641
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje
Šiandien "Draugas" 14 pusl

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Tel. VIrginia 7.6640; 7.6641
The most influential Lithuanian Daily in America
PRINTED IN TWO PARTS

002776

No. 77 | Kaina 4 centai | CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, KOVO (MARCH) 31, 1951 | Price 4 cents | Vol. XXXV

KETVIRTADALIS MILIONO KINŲ SKUBA FRONTAN

Lietuviai emigrantai aferistų rankose

J. JAKONIS,
"Draugo" korespondentas Vokietijoje

Pastaruoju laiku žymiai pasunkėjo emigracija į USA (komisija labai daug kandidatų atmeta). Tąją aplinkybę išnaudojo kaikurios tarptautinių aferistų grupės, kurios pasisiūlo emigrantams už tam tikrą užmokestį "patarpininkauti", kad atidėtieji ir atmestieji emigracijos kandidatai visdėlto būtų "praleisti". Vilties netekę tremtiniai lengvai patikėdavo tokiems "geradariams" ir sukrapštydavo jiems savo paskutinį skatiką, parduodavo savo paskutinius daiktelius, susiskolindavo iš pažįstamų. Tačiau nebuvo girdėti, kad tie "tarpininkai" būtų bent vienam emigracijos kandidatui rimtai padėję.

Afera iškilo Ludwigsburge

Ludwigsburgo emigraciniame centre, per kurį kas mėnuo pereina tūkstančiai emigrantų, prieš kurį laiką pradėjo pasireikšti tokių tarptautinių aferistų grupė, kurią sudarė daugumoje čekai. Iš tam tikro skaičiaus nusivylusių emigracijos kandidatų jie išviliojo mažesnes ar didesnes sumas (pradžiai vis po porą šimtų, vėliau daugiau) ir pažadėjo "patvarkyti" kur reikia, kad tų emigrantų bylos vėl pasijudintų iš negyvo taško. Atmestiems US daktaro — žadėjo "pralandinti" pro tą daktarą, užkliuvusiems pas konsulus — žadėjo "sutvarkyti" dokumentus, kad emigrantas praeitų. Ir keli lietuviai, nusivylę savo emigracine eiga, davėsi tų aferistų suvedžiojami.

Kaip jie vaidino "konsulus" ir "daktarus"

Aferistai veikė padalintomis rolėmis, kaip linksmoje operetėje. Vienas aferistas vaidino "daktaro", kitas 'konsulo", dar kitas kitokių pareigūnų vaidmenį. Dar tik šiomis dienomis, trumpai prieš aferos atidengimą, su nusivylusiais vargšais emigrantais buvo suvaidinta tokia komedija: Aferistų pagauti į tinklą emigracijos kandidatai, sumokėję prieš tai tam tikras pinigų sumas, paslaptingų asmenų buvo nulydėti į Amerikos (tikrojo) konsulato būstinę. Kandidatų grupę, tarpe kurių buvo ir vienas lietuvis, pastatė koridoriuje prie vieno konsulo durų. "Tarpininkai" įėjo neva pas konsulą ir po kurio laiko išėję linksmais veidais jau sveikino kai kuriuos belaukiančius emigrantus, kad "konsulas" juos jau praleidęs. Žinoma, tai buvo tik vėjai. Bet ir po to užhipnotizuoti emigrantai dar nesusigriebė ir tikėjo toliau stebuklais.

"Svarbus laiškas, tik neatidaryk!"

Savo aukų pasitikėjimui sustiprinti suvaidindavo dar ir tokią komediją: Aferistai įduodavo Ludwigsburge emigrantui uždarą laišką, storą, matyt su dokumentais, ir liepdavo jį nugabenti į Stuttgartą. Bet įspėdavo: "Čia svarbūs dokumentai, tik nesusigundyk atidaryti!" Jie spekuliuodavo kaip tik su ta smalsaus žmogaus silpnybe "pažiūrėti, kas pridengta". Emigrantas, taip paslaptingai įspėtas, nesusilaikydavo neatidaręs voką ir nepažiūrėjęs, kas tuose "svarbiuose" dokumentuose. Juos paskaitęs emigrantas nusišypsodavo patenkintas: juose viskas juoda ant balto sužymėta, kada "daktaras", kada "konsulas" praleidęs ir pasirašęs, žodžiu viskas tvarkoje. Ir kai po to aferistai iš savo aukų pareikalaudavo naujo mokesčio, tie mielai sumokėdavo. Ne mažai išeidavo ir vaišėms restoranuose. "Būsimieji amerikonai" su savo geradariais skaniai pavalgydavo ir apsčiai nugerdavo. Tai buvo vis "būtinos" išlaidos. Netepsi, nevažiuosi, sako priežodis.

Muilo burbulas sprogo

Tačiau priėjo diena, kada visa ta komedija baigėsi. Šiomis dienomis amerikiečių policija suėmė dalį tų aferistų, o taip pat ištardė ir kai kuriuos nukentėjusiuosius. Aferos aukoms vargu ar bus keliama baudžiamoji byla, nes jie juk patys kyšių jokiam tikram pareigūnui nedavė. O pasisamdyti tarpininkus, kurie eitų į įstaigas ir atliktų reikalus, yra leistina tiek emigraciniuose, tiek kitokiuose reikaluose. Juk ir visos emigracinės agentūros emigrantams padeda atlikti reikalus įstaigose, nors ir be atlyginimo. Taigi nukentėjusieji, atrodo, bus jau pakankamai nubausti be reikalo iš mestais pinigais ir apsivylimu, kad visdėlto ne tuo keliu nepavyko patekti į Ameriką.

Gal čia ir komunistų afera?

Kadangi čekų tarpe būna ne mažai komunistų agentų (jau ne mažai jų buvo Vak. Vokietijoje iššifruoti), tai gali kilti spėliojimų, kad ir šioje aferoje yra susisukę raudonieji siūlai). Tačiau tardymams dar tebeinant apie tai galima tik spėlioti.

Lietuvių nukentėjo tik keli

Kiek galima iki šiol sužinoti, lietuvių nukentėjo nuo tos aferos tik keli, sumokėję po du ar tris šimtus markių, neskaitant "būtinų" išlaidų restoranuose. Aferistai veikė taip vaikiškai, kad nedaug emigrantų davėsi jų suviliojami. Realiai galvojant, kiekvienam būtų turėję kilti iškart įtarimas, kad niekad už kelius šimtus markių nenuveš į Ameriką. Kiti tautiečiai tuos suviliotus lietuvius ir įspėdavo nesiduoti už nosies vedžiojami. Bet jie, sumokėję savo paskutinius skatikus, bevelijo pagyventi keletą savaičių

(Nukelta į 2 pusl.)

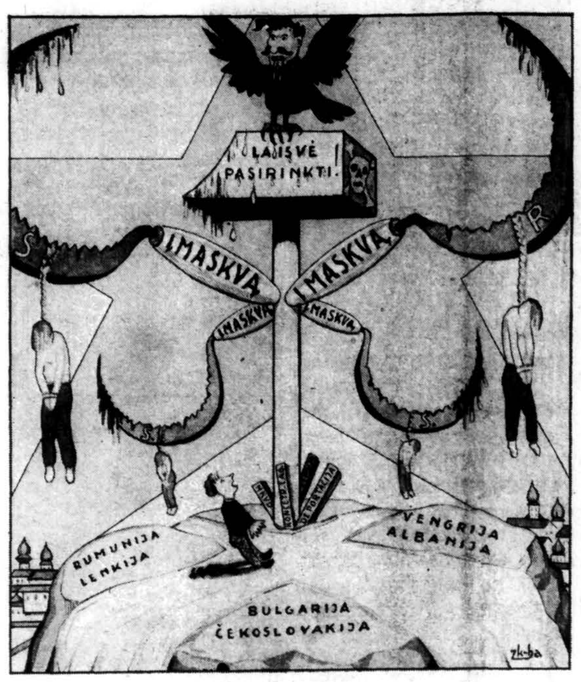

SATELITO KELRODIS...

Korėjos byla karu nelaimima, jei nenorima sukelti pasaulinio karo

Taip mano grįžęs iš Korėjos generolas

NEW YORKAS, kovo 31. — Atvykęs iš Korėjos britų generolas Gale tvirtina, kad Korėjos klausimas karo lauke yra neišsprendžiamas be viso pasaulio įvėlimo į kruviną karą — jis užbaigtinas tik diplomatiniu keliu.

Nė viena pusė negalinti ten laimėti aiškios pergalės, nes kinai turi mases, vakarų sąjungininkai medžiagas.

Jei sąjungininkai užimtų ir visą Š. Korėją, kinai kovos nenutrauks. Jei kinams pasisektų sąjungininkus išvyti iš Korėjos, kova bus tęsiama iš Japonijos ar kitų Pacifiko salų.

Kinų kareivis turi labai gerą vadovybę ir moka geriausiai išnaudoti žemės kovų aplinkybes. Dabartiniai sąjungininkų pasisekimai yra 8-sios armijos vado gen. Ridgway nuopelnas, nes jis, jo manymu, yra, turbūt, geriausias karo taktikos specialistas šiame kare.

Jei nenorima sukelti pasaulinio gaisro, Korėjos klausimas turi būti išspręstas tarpininkavimo ir arbitracijos keliu.

Jugoslavija-Bulgarija mėto savo diplomatus

BELGRADAS, kovo 31.— Jugoslavijos vyriausybė liepė išvažiuot Bulgarijos charge d'affaires Marko Temjalov, nes jis užsiėmęs subversyvine veikla. Atsilygindama Bulgarija išvarė iš Sofijos Jugoslavijos charge d'affaires P. Irkovič.

Nuo santykių nutraukimo su Kominformu iš Bulgarijos išvaromas vienuoliktas, o iš Kominformo bloko valstybių 144-tas Jugoslavijos diplomatinis atstovas.

Kanada plės aviaciją, Europą rems ginklais

OTTAWA, kovo 31. — Kanada savo trijų metų apsiginklavimo programoje didžiausią dėmesį kreipia į aviacijos sustiprinimą, ne į sausumos kariuomenę. Antras punktas yra ginklų gamyba. Privalomos karo prievolės neįves, nes ji nesanti jiems reikalinga. Aviacijai numatyta 3,000 naujų lėktuvų.

Į Europą šiais metais siųs tik 5,000 karių, kurie visi bus savanoriai. Šis dalinys bus tik solidarumo demonstracija. Europai padės ginklais jos pačios kareiviams ginkluoti.

La Prensa tarnautojams moka nepakeltas algas

BUENOS AIRES, kovo 31. — Argentinos parlamento komisija, kuriai pavesta sutvarkyti laikraščio "La Prensa" reikalus, leido parduoti dalį laikraščio bendrovės akcijų ir apmokėti tarnautojams ir darbininkams neišmokėtas algas, kurios siekia apie 74,000 dol.

MALVERSACIJOS SPORTE

Kenneth Wilson, Big Ten komisionierius, sakosi pranešęs Kefauver nusikaltimų tyrimo komisijai apie malversacijas su sporto rungtynėmis. Bet Milwaukee gembleris Sidney Brodson sakosi galįs nurodyti Big Ten pareigūną, kuris tais nešvariais darbais užsiima.

(Acme)

Komunistė teisme už Pijaus XII įžeidimą

ROMA, kovo 31. — Komunistų partijos gražuolė Laura Diaz, parlamento atstovė, vakar atsistojo prieš teisėjus už popiežiaus Pijaus XII įžeidimą. Ji viešoje kalboje 1948 m. birželio 13 d. pasakė, kad nuo popiežiaus rankų varva Graikijos ir Palestinos vaikų kraujas, nes jis nieko nepadarė tiems karams sutrukdyti. Jis taipgi nieko nepadaręs ir II pasauliniam karui sutrukdyti ar jį sutrumpinti.

Patraukta teismo atsakomybėn dabar Laura Diaz ginasi apie jokias kruvinas popiežiaus rankas nekalbėjusi.

17 JAV karo laivų atvyko į Gibraltarą

GIBRALTARAS, kovo 31. — Į anglų jūrų tvirtovę Gibraltarą atvyko galingas Amerikos karo laivyno dalinys iš 17 karo laivų. Jie skirti Amerikos karo laivynui Vidužemio jūroje sustiprinti. Greit laukiama atvykstant lėktuvnešio "Coral Sea", kuris dar yra prie Airijos krantų, kur dalyvavo dingusio lėktuvo su 53 keleiviais jieškojime.

Cenzūra Rooseveltienei

WASHINGTON, kovo 31. — Paskutiniu laiku Eleonora Rooseveltienė žodžiu ir raštu reiškė savo nuomones kebliais politiniais klausimais. Šią savaitę ji pasišovė kritikuoti savo vyriausybės politiką Korėjos ir Kinijos atžvilgiu — ji mano, kad niekada nereikėjo pereiti Korėjoje 38 paralelės ir reikėjo parem ti Indijos premjero Nehru pasiūlymus priimti kom. Kiniją į Jungtines Tautas.

Kadangi E. Rooseveltienė yra JAV delegacijos narys Jungt. Tautose, tai visi jos politiniai pareiškimai žodžiu ir raštu turi gauti valstybės departamento pritarimą, kas ikšiol jai nebuvo taikoma, kaip tai yra daroma su kitais delegacijos nariais. Dabar ir jai pranešta, kad jos kalbos ir raštai tarptautinės politikos klausimais turi būti cenzūruojami.

Rooseveltienė gauna iš valstybės iždo 13,000 dol. per metus.

Korėjos aukos

WASHINGTONAS, kovo 31. — Iki kovo 23 d. JAV karo aukos Korėjoje pasiekė 57,120 karių. Iš jų 8,511 žuvusių, 37,918 sužeistų ir 10,691 dingusių be žinios. Iki to pat laiko priešo aukų skaičiuse siekia 760,300. Tame skaičiuje 139,000 šiaurės korėjiečių ir 2,300 kinų yra paimta nelaisvėn.

KALENDORIUS

Kovo 31 d.: **šv. Benjaminas.** Senovės: Ginutis ir Ilse.

Balandžio 1 d.: **šv. Hugas. Atvelykis.** Senovės: Ringaudas ir Daironė.

ORAS

Giedra. Temperatūra apie 43 laipsnius.

Saulė teka 5:37, leidžiasi 6:15.

Priešas tvirtina 70 mylių frontą Oro kovos prie Yalu upės filtų

TOKIO, kovo 31. — Audra telkiasi ties 38 paralele — kinai rengiasi čia išvystyti dideles kovas ir priversti sąjungininkų kariuomenę trauktis atgal.

Paskutinės paros bėgy sąjungininkų žygiavimas buvo visur sulaikytas, nes sutiktos atkakliai kovojančios didelės priešo jėgos vakariniame ir centriniame fronto ruožuose.

Vakariniame ruože, šiaurės rytuose nuo Uijungbu, priešui net pasisekė atmesti atgal priešakinius sąjungininkų dalinius.

Tik stipri sąjungininkų artilerijos ugnis padėjo sulaikyti priešą, tačiau dar neaišku, ar priešas čia nėra pradėjęs vystyti masinį puolimą.

Priešas stiprinasi nepapras tai dideliu tempu 70 mylių ruože ir to pasipriešinimo centrai yra **Chunchon** erdvės kalnuose ir Munsan apylinkėse.

Naujos priešo jėgos dar nie kad nematytame kieky eina iš Š. Korėjos fronto link. Nak tiniai žvalgai tik vienos nakties bėgy pastebėjo fronto link judančius 6 traukinius ir 2,000 vežimų. Nemažiau kaip 5 nauji kinų armijos korpai telkiasi anapus paralelės visai netoli tų vietų, kur senieji daliniai kovoja sulaikomąsias kovas. Beveik tikra, kad priešas labai artimoj ateity turės prie paralelės 200—250,000 karių masę. Vakarinio ruožo lygumose kovoti jis turės ir daug tankų. Neišleidžiama iš akių ir galimybės, kad gali fronto kovas paremti ir priešo aviacija.

Kad nors kiek sutrukdytų priešo tiekimą iš Mandžiūrijos, sąjungininkų aviacija vėl vakar bombardavo keturius Yalu upės tiltus iš didelės aukštumos. Bombonešius lydėjo lėktuvai naikintojai, kurie Sinuiju erdvėje susikovė su dideliu būriu priešo lėktuvų. Vienas priešo lėktuvas numuštas, du sužaloti.

Gina MacArthurą

LONDONAS, kovo 31. — Du anglų laikraščiai, Daily Mail ir Observer, pradėjo pulti visus tuos kairiuosius elementus, kurie slaptų Maskvos agentų pavyzdžiu kasdien maitina visuomenes gen. Mac Arthuro kritikavimu. Dar ne girdėtas istorijoje atsitikimas, kad kovas vedąs fronto vadas būtų buvęs taip kritikuojamas, kaip dabar daroma su gen. Mac Arthuru. Iš visų pusių jam duodami patarimai ką jis turi daryti ir ko nedaryti. Atėjęs laikas visas tas komedijas baigti. Tokias komedijas leidžiančios atsakingos vyriausybės dėl savo nesugebėjimo rimtai tvarkyti su Korėjos įvykiais suištas politines problemas pačios save stato į juokingą padėtį, iš kurios nebus galima išsipainioti gen. Mac Arthuro kritikomis ir padarant jį savo klaidų "išpirkimo ožiu".

Istorijoj dar negirdėta Korėjos krantų blokada

TOKIO, kovo 30. — Sąjungininkų karo laivai 1000 valandų išlaikė apgulę Wonsan uostą Korėjos rytų pakrašty. Apšaudymas vyksta ir toliau. Karo istorija tokio ilgo apgulimo dar nežino. Sunaikinta ten daug priešo karių ir visai uždarytas kelias siųsti karius ir medžiagas į frontą iš Sibiro rytiniu Korėjos pakraščiu. Bombarduoti ir kiti centrai rytų pakrašty

Kapralas – šnipas

TOKIO, kovo 31. — JAV karo teismas Tokio nuteisė 20 metų kalėti aviacijos kapralą Carl Mills iš Oklahoma už bandymą perduoti karo paslaptis vienam asmeniui, kurį jis tikėjo esant Japonijos komunistų agentą.

NAUJAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Senato nusikaltimų tyrimo komisijos veikla pratę dar vieną mėnesį. Per tą laiką komisija surašys raportą .. pasiūlymus kovai su nusikaltimais vesti.

— Grand Central Terminal stoty New Yorke sprogo naminio darbo bomba. Sužeistų nėra.

— Motion Picture Assotiation akademija geriausia 1950 metų kino artiste pripažino Judy Holliday, geriausiu artistu — Jose Ferrer ir geriausia 1950 metų filma — "All about Eve".

— Rosenbergai ir Sobolis, trys nuteistieji už atominių paslapčių išdavimą Rusijai karo metu ir kuriems gresia mirties bausmė, rengiasi savo bylas perkelti į aukštesnį teismą.

— Prezidentas Trumanas spaudos konferencijoje pareiškė, kad jau esąs apsisprendęs dėl kandidatavimo antram terminui, tačiau dar niekam nesakysiąs, koks tas sprendimas yra. Beveik esą tikra, kad Trumanas kandidatuos ir 1952 m. vėl bus išrinktas.

— JAV vyriausybė jau įteikė Japonijos taikos sutarties projektą Sovietų Rusijai ir kitoms tuo klausimu suinteresuotoms vyriausybėms. Šio klausimo iškėlimas svarstymui vėl įtempsiąs rytų — vakarų santykius.

— Burmos sostinė Rangoonas pasiliko be vandens, nes sukilėliai nukirto vamzdžius, jungiančius sostinę su vandens rezervuaru, esančiu 52 mylių nuotoly nuo miesto.

— Komunistų Kinija pasiūlė Indijai vieną milioną tonų grūdų, nors jos pačios gyventojai kenčia didelius maisto nedateklius. Tuo ji bando atsimokėti Nehru už jos piršimą į Jungtines tautas ir kitas nuolaidas. JAV kongresas su pagalba Indijai vis dar neskuba.

ANTRAM TERMINUI

MARTIN H. KENNELLY

Martin H. Kennelly, Chicagos mayoras, demokratas, pradėjo gyvesnį vajų, kad būtų perrinktas Chicagos mayoru. Jis yra gimęs Chicagoje.

WAUKEGAN'O ŽINIOS

Šv. Baltramiejaus lietuvių parapijos bažnyčią per Velykų šventes buvo labai gražiai papuošta. Tai seserų kazimieriečių nuopelnas. Parapijos choras gražiai giedojo.

Šv. Baltramiejaus mokyklos vaikai, nuo pirmojo iki ketvirtojo skyriaus, su seserimis mokytojomis buvo nuvykę į miesto Weis Field daržą, kur buvo ieškoma kiaušinių. Iš įvairių mokyklų buvo susirinkusių 1,500 vaikučių.

Mergaičių Nekalto Prasidėjimo draugija rengiasi prie šokių vakaro, kuris įvyks balandžio 14 d. Lietuvių svetainėje.

Šv. Baltramiejaus mokyklos motinų draugija ruošiasi prie savo metinio parengimo—banketo, kuris įvyks balandžio 3 d. 7 val. vakaro. Swedish Glee Club. Šio parengimo komisiją sudaro: Hazel Petroshius ir P. Zelenik. Dėl informacijų kreipki tės į komisijos nares.

Jimmy Rumša, kuris lankė Marquette universitetą, dabar lanko Northern Illinois State Teacher kolegiją, neseniai buvo gavęs sporto žinių skyriaus redaktoriaus darbą. J. Rumša yra didelis sporto mėgėjas ir geras sportininkas, todėl jis mokykloje buvo išrinktas vadovauti sportininkams.

Jimmy Rumša yra Prano ir Onos Rumšų sūnus.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Kazimiero Vaškevičiaus, Jono Melio, Adomo Laudzos, Broniaus Tvarkūno, Alfonso Orinto, Petro Dragunevičiaus ir Dobilo. Jie patys ar žinantieji apie juos, prašau pranešti šiuo adresu: Aleksandrui Mackevičiui, 1230 N. 13 St., Nectar Ave., East St. Louis, Ill.

Pajieškau Juozo Kavaliūno, kilimo vietos nežinau, tik žinau, jog 1939 m. dirbo Kaune telefonų stotyje planavimo skyriuje. O paskutiniu metu Kaune geležinkelių stotyje telegrafo prižiūrėtoju. Mano adresas: Elena Nekrašienė, 140 Rauch Str., Muenchen 27, Germany.

Pajieškau Juozo Datenio, 1939 m. jis dirbo planavimo skyriuje, o paskutiniu laiku Vilniuje miesto valdyboje sąskaitininku. Mano adresas Vladas Mačiulis, 140 Rauch Str., Muenchen 27, Germany.

Padėka

Mano geriesiems dėdėms Mr. **Petrui ir Julijai Budrec kams,** 3118 W. 39 St. Chicagoje, ir Mr. **Frenk Tolisiui,** gyv. 817 W. 33 St., taip daug rėmusiems gyvenant Vokietijoje, pasirūpinusiems mano atvykimu į U. S. ir atvykus suteikus pagelbą įsikurti, reiškiu nuoširdžią giminišką viešą padėką.

Kazimieras Tolisius

Akademiniam jaunimui vienijantis

VYTAUTAS ŽVIRGŽDYS, Madison, Wis.

Lietuviškoji studentija visada būdavo savo visuomenės įsitikinimų bei nuotaikų veidrodis. Nepriklausomybės laikais jinai reaguodavo jautriai į visus mūsų gyvenimo reiškinius. Keliais paskutiniaisiais metais prieš karą ji ypatingu būdu pademonstravo tautos jaunimo solidarumą, sudarydama kolicines studentų atstovybes. Okupacijų metais petys petin be pažiūrų ir parapijų skirtumo dirbo rezistencijoj, Lietuvos priešus laikydama bendruoju priešu ir Lietuvos interesus — bendruoju interesu. Ir Vokietijoj, trem ty, tegu ir ne taip vykusiai kaip anksčiau, mūs studentija turėjo bendrus centrinius organus, kurie galėjo balbėti bene 2,000 liet. studentų vardu. Ligšiolinė istorija rodo, kad lietuviai studentai visada stengėsi telkis krūvon, jungtis į vieningą branduolį, kuris demokratiniu būdu jungdamas pasaulėžiūrų ir vietovių įvairumą, reprezentavo Lietuvos akademinio jaunimo norą bendrai dirbti bendrosios Tėvynės gerovei. Ir dar daugiau: jaunimo veikla reprezentavo ir visos tautos norą vieningai ir kolektyviai darbuotis bendrųjų tautos idealų ir tautos laisvės labui.

Kai du stos, visados...

Šiandieninis gyvenimas daugel kuom skiriasi nuo praeities, bet viena gija išliko ta pati: kova už Lietuvos laisvę; vienas interesas tas pats — Lietuvos nauda; viena aktualioji tikrovė — specifiniai visų studentų reikalai; vienas kovos ir darbo būdas — organizuotai, vieningai ir centralizuotai vykdyti dabarties uždavinius. Šitie faktai prieš akis pastato mūsų studentijai tik **vieną alternatyvą: susiorganizuoti vienon sąjungon bendrųjų tikslų siekti.** Konkrečiausiai dabartiniu metu galima ir reikia kalbėti apie Jungt. Amerikos Valstybėse studijuojančių lietuvių sąjungą. Šitoji sąjunga turėtų apimti **visus** studijuojančius tremtinius, kviesdama į savo tarpą taip pat **visus** lietuvių kilmės amerikiečius, kuriems tėvų krašto reikalai arti širdies. Sąjunga negali apsiriboti vienu JAV miestu, bet turi apjungti visus. Kaip dabar atrodo, JAV-se yra nemažiau 150 studijuojančių lietuvių.

Jų skaičius yra kaskart augantis. Organizuotu būdu šitoji organizacija galėtų efektyviau išnykti lietuvišką kultūrinę propagandą sve timtaučių tarpe. Jinai būtų pajėgi išvystyti bendradarbiavimą su kitais rusų pavergtųjų kraštų studentais, galėtų ugdyti Baltijos kraštų vienybės idėją, aktualiai dedama pastangų atkurti SELL federaciją, kad ir be Suomijos. Žiūrėdami į ateitį, šią Baltijos Studentų Fed. mintį turėtumėm skiepyti visur, nes pati Baltijos Federacija bene realiausioji forma mūsų atkursimos išlaisvintos tėvynės bent dalinam klestėjimui užgarantuoti. Ir čia lietuvių, latvių ir estų politikams "už akių užbėgti" turėtų jaunimas.

Organizuotu būdu studentija aktyviau įsijungtų į laisvės kovos frontą ir savoj visuomenėj, kur kiekviena darbo ranka yra reikalinga. Organizuotu būdu galima atrasti priemonių — suvažiavimų, studijų dienų, spaudos ir kt. pavidale — pačiai studentų dvasiai palaikyti ir lietuviškosios kultūros primatui mūsų gyvenime išsaugoti.

Sąjunga efektyviau galėtų organizuoti ekonominę paramą savo nariams, padėti studijas pradedantiems, rūpintis, kad būtų **diplomantų,** ne džiovininkų, kuriem reikia sanatorijų, prieauglis.

Gražiai Jakštas yra išreiškęs seną liaudies išmintį: "Kai du stos, visados dau giau padarys. Viens pradės, kits padės, daug toliau varys"...

Į darbą, broliai...

Neužmirštamas šis Maironio posmas. Jį kiekvienas žino. Bet žinoti, dar nereiškia vykdyti. Kiekviena idėja gali realizuotis tik per konkretų darbą, vykdomą bendru sutarimu.

JAV-se buvo jau keletas mėginimų sukurti lokalines stud. draugijas, apjungti studentus bent informaciniu laikraštėliu ir t.t. Ir dabar yra iniciatyvos. Tiesa, kai kuri iniciatyva nori ribotis tik vietiniu masteliu, kurdama vietinę organizaciją, reikalingą tik įvairiem socialiam suėjimam. Iniciatyva sveikintina, tik sunkiai suprantamas trumparegiškumas: nematyti visų ir visur, nepažiūrėti ne tik į vietos, bet ir į bendruosius interesus. Yra vietinių reikalų, bet tuos reikalus galima atlikti ir įsijungiant į bendrąjį darbą. Faktas, kad Sąjunga, kurią reikia sukurti, negali būti taip labai centralizuota, kaip jinai buvo Vokietijoj, nieku būdu nereiškia, kad studentija turi pasilikti decentralizuota ar apsiribojusi vietiniais interesais.

Reiktų manyti, kad prasidėjęs studentų organizavimosi procesas, vykusiai išvengs kraštutinumų ir suburs vienon sąjungon visus, suderindamas ir bendrąsias ir vietines problemas, pasitarnaudamas visiems ir visur. Studentijos tikslai yra bendri. Efektyviausios yra bendrosios priemonės. Iki šiol nepraradusi dvasios gajumo ir toliažiūriškumo mūsoji studentija, reikia tikėti, ir dabar atras, kad ji tebėra mūsų visuomenės veidrodis, visuomenės, kuri bendrai dirba bendrosios Tėvynės interesui; taip pat, kad ji sugeba kaip ir jų vyresnieji kolegos sugebėjo, bendrai dirbti, nežiūrėdami dideliam ar mažam mieste studijuoja, bendrai organizuotis, ideologiniams skirtumams bendro darbo nekliudant.

Ne viskas auksas, kas žiba, bet taipgi — ne viskas žiba, kas auksas.

—Fr. Hebbel

Lietuviai emgrantai

(Atkelta iš 1 psl.)

iliuzijoje, kad vis dar, gal būt, pavyks praslysti į Ameriką.

Vėl šaukiami atmestieji

Ne tiek ryšium su šita afera, o ryšium su masiniais šių metų atmetimais vėl šaukiami į Ludwigsburgo emigracinį centrą tie, kurie buvo atmesti. Norima jų emigracijos bylas dar kartą peržiūrėti. Šiomis dienomis jau pašaukta kelios dešimtys tokių atmestųjų, esą numatoma pašaukti dar šimtus. Tokiu būdu vienam kitam atmestųjų dar bus vilkis emigruoti. Mat, ryšium su tais atmetimais buvo paduota daug pavienių asmenų ir organizacijų skundų, kuriais susidomėjo ir Washingtonas, ir Geneva, ir įvairios tarptautinės institucijos.

"Juokai ir Verksmai"

CHICAGO, Ill. — Balandžio 1 d. 6 val. vak. šv. Jurgio parapijos salėje, Bridgeporte, bus vakaras, kuris pavadintas: **"Juokai ir Verksmai".** Vakarą rengia L. Vyčių Ill. Ind. apskrities dramos ratelis. Atvykite ir pamatysite tikrai įdomių dalykų. Po margos programos bus šokiai. Visi esate kviečiami.

Philutė

Tie, kurie neturi vilties susilaukti kito gyvenimo, yra mirę jau ir šiam gyvenimui.

—Eckermann

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS CHICAGOJE

Sekmadienį, Balandžio (April) mėn. 29-tą dieną, 1951 m.

CIVIC OPERA HOUSE

Wacker Drive prie Madison gatvės

Pradžia 2:30 valandą popiet

BILIETŲ KAINOS: $2.50, 2.00, 1.50 ir 1.00. Ložės (boxes) 8 asmenims $20.00.

Bilietai gaunami "DRAUGO" raštinėje, 2334 So. Oakley Avenue arba paštu, pasiuntus pinigus su užsakymais.

PROGRAMOJE: Baletas, oktetas, piano. Pirmą kartą Chicagoj išgirsite SKUDUČIŲ ORKESTRĄ. Įvairūs skautiški pasirodymai sudarys visiems atsilankusiems smagią nuotaiką.

★

Laimės šulinyje su meškere visi galės išbandyti savo laimę. Salė bus puikiai iliuminuota, be to, šokių metu švies švyturys.

★

Šokiams gros JURGIO AKELIO smagus orkestras.

DĖMESIO! Šį šeštadienį, kovo (March) 31 d.,

CHICAGOS LIETUVIAI TREMTINIAI SKAUTĖS IR SKAUTAI

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

3133 South Halsted Street

— Rengia —

METINĮ VAKARĄ

VEIKS ŠKRAJOJANTIS PAŠTAS.

★

Lietuviškais valgiais visi galės pasivaišinti.

★

PRADŽIA PUNKTUALIAI 7-tą VALANDĄ VAKARE

Įėjimas $1.25 (su taksais)

★

Nuoširdžiai kviečiame visus skaitlingai dalyvauti šiame parengime.

RENGĖJAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society.

SUBSCRIPTION RATES:
$7.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago & Cicero
$7.00 per year in Canada.
Foreign $8.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ met.c	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$8.00	$4.50	$2.50	$0.90
Kitur JAV ir Kanadoje	$7.00	$4.00	$2.25	$0.80
U ž s i e n y j e	$10.00	$5.50	$2.90	$1.00

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Mūsų dienraščio 35 m. sukaktis

KAS VERTĖ "DRAUGĄ" LEISTI KASDIEN

Šiandien sukanka lygiai 35 metai kai mūsų "Draugas" eina dienraščiu. Ta sukaktį minėsime plačiau sąryšyje su Čiurlionio Ansamblio koncertu Chicagoj (balandžio 29 d. Civic Operos rūmuose). Šiandien tik vienu kitu žodžiu savo dienraščio "senatvę" tepagerbsime.

Kaip senesnieji veikėjai ir skaitytojai atsimena, "Draugas", nors ir buvo vienas iš geriausių ir populariausių lietuvių savaitraščių Amerikoje, tačiau jis nebepajėgė bent kiek plačiau apimti didėjančių lietuvių katalikų visuomenės reikalų, kurie labai glaudžiai buvo surišti ir su nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių šelpimu. Plintant Amerikos Lietuvių Tarybos ir Tautos Fondo veiklai, savaitraštis nebespėdavo informuoti apie ją savo skaitytojus. Jau tais laikais ir Lietuvos nepriklausomybės šūkis buvo iškeltas. Tai dar padidino ir pagyvino mūsų veiklą. Skaitytojai iš savo pusės reiškė nepasitenkinimo, kad įdomias karo žinias ir kitus įvykius "Draugas" tik vieną kartą savaitėje tepaduoda. Mat, kiti Chicagos savaitraščiai (jų net trys) jau buvo pradėję eiti dienraščiais. Todėl ir "Draugas" negalėjo nuo jų atsilikti. Juo labiau jam reikėjo pradėti eiti kasdien, nes jis stovėjo visų didžiųjų (Lietuvos šalpos ir laisvinimo) sąjūdžių priešakyje.

KARTU SU GYVENIMU

Nors tai ir labai drąsus buvo žygis, bet "Draugo" leidėjai jo nepabūgo. "Eidama kartu su gyvenimu ir taikindamos prie jo reikalavimų, bendrovė paskutiniuoju laiku nutarė leisti laikraštį "Draugą" kasdieną" ("Dr." Nr. 1, 1916 m. kovo 31 d.).

Tame pačiame pirmame dienraščio numeryje redakcija savo vedamajame straipsnyje, tarp kitko, rašė: "Karei kilus atbudo žmonių žingeidumas. Jis sustiprėjo ypač tuomet, kada karė persikėlė į mūsų tėvynę. Žmonės troškte troško gauti žinių iš Lietuvos ir karės lauko". Toliau rašė:

"Gal dar niekuomet mūsų tėvynei taip negrūmojo pražuvimo šmėkla kaip dabar. Gal niekuomet ji nepareikalavo tiek pasišventimo nuo savo sūnų ir dukterų, kiek dabar. O kad dienraštis galį labiau sužadinti žmones gelbėti žūstančią tėvynę, dėlto "Draugas" ir pasiėmė eiti kasdieną". Vedamasis straipsnis baigiamas šiais reikšmingais žodžiais: "Tatai, kam brangi Lietuvos laisvė, kam brangi lietuviškai katalikiškoji kultūra, tas be abejo rems dienraštį 'Draugą'".

Taigi, kaip malonus skaitytojas pastebės, ir šiandien tinka tie patys žodžiai apie dabartinę tragingą Lietuvos padėtį, apie dienraščio svarbą ir reikalą jį remti, nes "dienraštis gali labiau sužadinti žmones gelbėti žūstančią tėvynę ir kad jo pagalba lengviau yra kelti ir branginti lietuviškai katalikišką kultūrą.

SUSTIPRĖJO, PADIDĖJO, PAGERĖJO

Pirmuoju dienraščio "Draugo" redaktorium buvo kun. Dr. Antanas Maliauskas. Paskutiniuoju savaitraščio redaktorium buvo Julius Kaupas. Bendrovės pirmininkas tuomet buvo kun. Antanas Ežerskis, sekretorius — kun. P. Serafinas.

Vyriausiais mūsų dienraščio redaktoriais yra buvę: J. E. vysk. Pr. Būčys, kan. Dr. F. Kemėšis, kun. Dr. Ig. Česaitis, prof. K. Pakštas, kun. B. Bumšas, kun. V. Kulikauskas kun. Dr. K. Matulaitis.

Tėvai Marijonai dienraščio leidimą perėmė 1920 m., bendrovės vadovybės ir kardinolo Mundelein prašomi. Šią sunkią, bet garbingą naštą jie ir dabar tebeneša. Jų rūpestinga globa, dienraštis yra padidėjęs, pagerėjęs ir plačiau skaitomas negu betkada pirmiau. Dabartinis redakcijos personalas dėkoja ir Tėvams Marijonams ir šimtams savo šaunių bendradarbių, kurie padeda jam dienraštį išleisti įvairiu, gyvu, turiningu ir šiandien didžiausiu lietuvių dienraščiu pasaulyje. Su gausaus bendradarbių būrio ir augančio skaitytojų skaičiaus pagalba, mūsų dienraštis yra užsimojęs ir toliau eiti pažangos keliais ir ištikimai tarnauti augštiems ir kilniems savo tautos idealams ir siekimams tėvų kraštą išlaisvinti ir padėti po viso pasaulio kraštus išblaškytiems lietuviams religines ir tautines brangenybes išlaikyti.

Pietų Amerikos valstybės pasitiki laimėti Jungtinių Tautų organizacijos pilnaties 1952 metų suvažiavimą Pietų Amerikoje, tikriausiai Buenos Aires mieste, Argentinoj. Šių metų rudenį suvažiavimas įvyks Paryžiuje.

RIMTIES VALANDĖLEI...

Drąsos bijoti!

VAC. SIRKA

Keistai skamba raginimas turėti drąsos bijoti, kai šiaip jau žmonių kalboje bai mė reiškia kažką žeminančio, niekingo. Kiekvienas žmogus bijo būti bailiu pavadintas. Bet baimė baimei nelygi. Yra niekinga, žmogų žeminanti baimė, bet yra ir kilni, žmogų aukštinanti baimė.

Mūsų gyvenimas šiandien perpildytas baime. Gyvenimo klystkeliuose pasimetę, mes visko bijom. Ir dėl to niekas negalį mūsų per daug kaltinti. Klaikūs netolimos praeities prisiminimai, sunki, pilna pavojų dabartis, miglota ir netikra ateitis, tikrai nėra drasą įkvepiančios gyvenimo aplinkybės. Todėl mes ir bijom. Bijom visko. Seni žmonės bijo mirti ir bijo gyventi. Jauni bijo vesti ir bijo likti nevedę. Visi bijom netekti sunkiai uždirbtos duonos plutos, svei katos, savo menkų sutaupų. Bijom viešai pasirodyti, bijom išsižioti ir tiesos žodį pasakyti, bijom prisipažinti, kas mes esame. Iš viso bijom, ir viskas. O ta žema, niekinga baimė daro mūsų gyvenimą apgailėtinai mizerną. Ji pakerta mūsų kilnių polėkių ir gražių užsimojimų sparnus, paraližuoja mūsų veiklą.

★ ★ ★

Ir nežiūrint visa to, mums trūksta drąsos bijoti, nes mes bijom visko išskiriant vieną daiktą — įžeisti Dievą. Drąsos Dievą įžeisti niekam nestinga. Šiuo atžvilgiu mes visi, nuo mažiausio iki seniausio, esam "heroiški drąsuoliai". Bet kaip apgailėtina, kad tik nedaugelis mūsų tesuvokia, kad šita niekinga drąsas yra giliausia ir intymiausia mūsų niekingos baimės versmė. Žmogus, kurio sąžinė nuodėmėmis perkrauta niekad neturė jo ir neturės drąsos kilniems, dideliems žygiams. Jam užtenka drąsos tik kvailoms ir jo artimui žalingoms avantiūroms.

Baimė Dievą įžeisti yra kilni, graži, žmogų aukštinanti baimė. Kas bijo Dievą įžeisti, žino, kad mes visi Dievo rankoje esame, ir jis nieko nebijo. Jo akys švyti meile visa to, kas kilnu ir garbinga. Jo burna kalba pa guodos ir vilties žodžius. Jo dvasios polėkiai ir žygiai ne žino kliūčių.

★ ★ ★

Baimė Dievą įžeisti psalmisto žodžiais tariant, yra išimties pradžia. Šitoje sunkioje valandoje gyvenimo išminties mums niekad negali būti per daug. Jos reikia mūsų vadams, bet jos reikia ir kiekvienam į ateitį tikinčiam lietuviui. Mūsų laukia milžiniški darbai, o mūsų jėgos menkos ir tos pačios išblaškytos. Turėkim tat drąsos bijoti įžeisti Dievą, kuris yra "mūsų prieglauda ir stiprybė", o ši kilni baimė išgelbės mus nuo žeminančios, niekingos baimės ir įkvėps mums išmintį ir drąsą teisingą kovą laimėti.

Tu buvai manyje, Viešpatie, o aš buvau už savęs ir tenai jieškojau Tavęs; sužalodamas savo sielą aistringai mečiausi tik į Tavo kūrinius.

—*Šv. Augustinas*

ROSENBERGAI KALTI

Julius Rosenberg ir jo žmona Ethel rasti kalti šnipavime Sovietų Rusijos naudai. Teisėjas R. Kaufman balandžio 5 d. išneš sprendimą. (Acme)

Ar LTB kurtina partinias pagrindais?

J. KOJELIS

Šių metų sausio mėn. 14 d. įvykusiame Illinois valstybės tremtinių atstovų suvažiavime, priėmus įstatus, pagaliau tapo įkurta Lietuvių Tremtinių Bendruomenė šioje valstybėje.

Neprasminga būtų įrodinėti tokios bendruomenės reikalingumą, ypač kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimas šiame krašte apgailėtinai ilgai yra užsitęsęs. Per ilgai užsitęsė ir tremtinių bendruomenės organizavimas. 1949 — 50 metai buvo didieji emigracijos metai, kuriais didžiu lės tremtinių masės pasiekė Ameriką. Tremtiniai čia važiavo jau su šiokiomis tokiomis benduomenės tradicijomis, kurios buvo spėta išūgdyti Vokietijoje; o ten jau buvo apsiprasta su bendruomenės drausme ir parei gomis jai.

Jei kitose šalyse atsidūrę tremtiniai gan skubiai suorganizavo bendruomenes, dažniausia kaip PLB padalinius, tai Amerikoje natūralaus linkimo į organizuotą bendruomenę nebuvo taip gyvai jaučiama, nes čia jau radome senosios emigracijos sukurtą kultūrinį gyvenimą. Tiesa, daugely vietų buvo suorganizuotos trem tinių draugijos, tačiau darbas buvo nekoordinuotas, neplaningas ir apsiribojo lo kalinės reikšmės uždavinių sprendimu. Per tą laiką mes lyg ir spėjome atsipalaiduoti nuo bendruomeninės drausmės ir pareigų supratimo. Ir keistu paradoksu skamba faktas, kad palankiausiame krašte atsidūrę lietuviai tremtiniai, gan toli yra atsilikę benduomenės ir tremtinių pareigų atlikime.

Taigi, ginčo dėl LTB reikalingumo būti negali, bent iki tol, kol susiorganizuos Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

Džiaugsmas ir kritika

LTB Illinois valstybėje įkūrimas daugelio buvo sutiktas su džiaugsmu ir viltim. Jau steigiamajame suvažiavime apylinkių atstovai priėmė reikšminguș nutarimus, k. t. apsidėjimas solidarumo mokesčiu, rezoliucijos PLB ir kitais klausimais. Tačiau nemaloniu disonansu pasigirdo spaudoje balsų, siekiančių gražią bendruomenės idėją įpai nioti ir ją susilpninti partinių užmačių voratinklyje. Jų siūlymu, bendruomenę, kaip VLIK'ą ir ALT'ą reikia sudaryti partiniais pagrindais. Ar iš tikro taip?

Ką sako tradicijos...

Tremtinių bendruomenės organizacija Vokietijoje nesibazavo partijomis ar srovėmis. Bendruomenės apylinkių, apygardų ir centro organai buvo sudaromi paprastu demokratinių rinkimų principu. Daugumos valia nulėmė viską. Šias tradicijas tremtiniai atsivežė Amerikon, ir atskirų vietovių tremtinių draugijos jas praktikavo iki šiol. Niekas naujo konstruktyvaus plano iki šiol nepatiekė, tad sekant tradicijom, bendruomenės statybai partiniai pamatai nereikalingi.

...įstatai ir sveika logika?

Naujai priimtų LTB Illinojaus bendruomenės įstatų pirmasis paragrafas sako, kad ši bendruomenė yra **kultūrinė organizacija.** Visiems aišku, kad bendruome nės tikslai yra dvejopi: a) kovoje už Lietuvos laisvę remti laisvinimo veiksnių pa stangas ir b) grynai kultūriniai uždaviniai, tampriai surišti su lietuviškumo išlai kymu svetimame pasaulyje. Visai teisinga, jei VLIK'as ir ALT'as, kaip vyriausieji politinės kovos veiksniai, yra suorganizuoti sroviniais pagrindais. Bet jei ir bendruomenė, kuria šios politinės institucijos remiasi, būtų tais pačiais pagrindais suorganizuota, ar nebūtų loginė klaida, vad. idem per idem? O gi vykdydami grynai kultūrinius bendruomenės uždavinius, su partiniais ratais tikrai ne toli tenuvažiuosime.

Pagaliau ir sveikas protas sakytų, kad didžiojoje laisvės kovoje būtų panaudotas visos geriausios mūsų jėgos. Politinių veiksnių sąstatus tegu sudaro patys rinktiniai partijų ar sąjūdžių atstovai, o bendruomenės uždavinių vykdymui tegu vadavauja pačios bendruomenės, o ne partijų, pasitikėjimą turį asmenys.

...Netiksūs tvirtinimai

Spaudos puslapiuose buvo galima užtikti ir visą eilę kitų tvirtinimų ir siūlymų. Atrodo, kad tvirtinimas, jog kitų kraštų panašios benruomenės kuriamos srovių bendradarbiavimo pagrindu, neatatinka tiesą. Bent toks įspūdis susidaro, spaudoje stebint pasirodančias žinias iš pasaulio lietuvių gyvenimo.

O jei taip kur ir būtų, tai nereikštų pavyzdžio Amerikai, nes tų kraštų ben druomeninių centrams tenka atlikti ir mūsiškio Alt'o funkcijas.

Panašiai netikslus tvirtinimas, jog bendruomenės vadovybes siekia užvaldyti "vienos partijos žmonės". Tokį tvirtinimą gali daryti asmenys, kurie nuo organi-

Miškas ūžia, verkia, gaudžia...

JURGIS GLIAUDA

— Tegu žino, kad kiekvienas lietuvis, kuris myli laisvę ir nekenčia melo ir vergijos yra miško brolių tarpe.

Aušrelė lyg nuliūdo, jai atrodo, kad ji čia nepaminėta. Kad ji vis nepataikė nei į vieną pavadintą laisvės kovotojų grupę. Ir nedrąsiai ji paprašė:

— Dar prašau pridėti, kad ir aš, Aušrelė, ūkininkaitė, kurios tėvai ištremti iš sodybos nežinia kur, dabar nuvaryta į kolchozą, taip pat partizanė...

— Valio, mūsų ryšininkė! Valio partizanė Aušrelė!

— Ir sulaukėm, staiga baisiu įspėjančiu šnibždėsiu, ištarė Aitvaras, kuris jau buvo grįžęs prie bunkerio angos.

Toli toli, baltais apsiaustais prisidengę, slinko kareiviai. Jų buvo daug. Tarp aukštų beržų kolonų, už tamsiųjų eglaičių, tai vienur tai kitur šmėkščiojo jų siluetai. Jie palengva slinko pirmyn, nenujausdami, kad jau netoli jų, sniege nuskendęs, glūdi partizanų bunkeris.

Partizanai ima ginklus. Dabar kažin kaip viskas kitaip atrodo. Pasaulis staiga pasikeitęs. Gyvybės instinktas pergimsta į kovos troškulį ir jau nebejuntama mirties baimės, tik noras brangiau parduoti savo gyvybę.

— Mus susekė, — prataria vadas. Mes čia nekovosime, tai yra beviltiška saužudystė. Mes pasitraukiame į Tauro apygardą. Tuo šlaitu nusileidžiame prie upės. O toliau paupiu. Radiją mes turime pristatyti Taurui. Jis mums brangesnis už ginklą. Pagal partizanų įstatus, vienas iš mūsų kuriam teks burtas, turės pridengti kitų pasitraukimą...

— Traukime burtus, vyručiai, — ramiai atsiliepia Aitvaras, — arba mane senį čia palikite. Aš jus pridengsiu.

Staiga, keistu balsu, ji pertraukė Aušrelė:

— Jokių burtų, partizanai, aš pridengsiu pasitraukimą. Aš moku šaudyti iš kulkosvaidžio.

Vadas ją nekantriai pertraukė:

— Aušrele, tu moteris, ir tai ne tavo pareiga.

— Aš ne moteris, aš Lietuvos partizanas. Aš moku šaudyti iš kulkosvaidžio. Aš pridengsiu pasitraukimą, — kalba Aušrelė ir jos keistas, nežemiškas žvilgsnis, hipnotizuoja kitus. — Jeigu jūs žūsite čia, kas kovos? Ir jūs, arba vienas jūsų žus čia beprasmingai. Aš vis vien negaliu bėgti. Mano koja. Aš moku šaudyti iš kulkosvaidžio. Radiją gelbėkite. Radistą gelbėkite. Jie mums tokie brangūs.

Vyrai su tuo nesutinka. Bet Aušrelė maldauja. Iš jos akių bėga ašaros; jos balse skardus metalinis skambėjimas. Laikas bėga, priešo kareiviai artėja.

Staiga vadas sako:

— Lenkiuosi tau, partizane Aušra. Ir įsako vyrams: slenkame vora. Radiją išneša Beržas ir Aitvaras. Aš ir Kovas sukame ratu, puolame priešą iš užnugario ir tuo atitraukiame nuo bunkerio.

Aitvaras šnibžda Aušrelei į ausį:

— Aušrele, dukrele, čia, žinai, granata, ta paskutinioji, kai jau išsigelbėjimo nėra.

Ir Aušrelė atsako jam paprastai, kaip už gražią dovaną dėkodama:

— Ačiū tau, Aitvare. — Ir paskui vėl rūpestingai: — Skubėkite, partizanai.

Partizanai jau čiuožia slydėmis šlaito link. Jie čiuožia priešo kareivių nematomi. Jie čiuožia, kaip strėlės, sukeldami paskui save sniego dulkes...

Ankstyvo vakaro vėjelis suūžia nuogose medžių šakose. Tame ūžėsyje kažin koks svajingumas. Ir viltis. Nesuprantama ir šilta viltis. Juk tai pavasario vėjas. Aušrelė dabar stebi pro bunkerio angą atslenkančius kareivius su baltais apsiaustais.

— Štai, kaip sapne. Jie pasitraukė nepastebėti. Ak, viskas kaip sapne. O man... tik aštuoniolika metu...

Vėjelis atbėga miškan ir vėl miškas ūžia. Ir atrodo Aušrelei, kad miškas ūžia jai tą mielą "miškas ūžia" dainelės motyvą. Tokia dusli, tokia maloni gaida. Ir gaida atsiliepia Aušrelės mintyse. Ji supranta tą gaidą ir ją pakartoja, šnibždėdama:

— Miškas ūžia, verkia, gaudžia... O man tik aštuoniolika metų.

Staiga ji mato, kad kareiviai pakeitė taktiką ir bėga į bunkerį. Visas padėties baisumas, lyg išsinėręs iš sapno, atsistojo prieš Aušrelę. Ji iki skausmo pirštuose suspaudė kulkosvaidžio rankeną.

Ir kada kareiviai, jau pamatę bunkerį, lyg išspaudę iš savęs kriokiantį baime U-r-r-r-ą, Aušrelės kulkosvaidis, lyg pasidaręs gyvas, sprogo kulkų serijomis.

— Laisvės žiedų pumpurai, — lyg tolimas aidas nuslinko jos sąmonėje, paskutinis bunkerio pasakos žodis. Tikrovė, tikrovė žiūrėjo į ją iš jau gerai matomų į ją bėgančių kareivių veidų.

— Viešpatie padėk, padėk... — kartu su pulsu ausyse, stukseno Aušrelėje vos suvokiama malda. — Ir gimė noras mirties akivaizdoje ištarti mylimiausią vardą, kuris suteiktų prasmę mirčiai. Kuris palengvintų mirtį.

— Mama, mamytė, ar tu žinai, kur tavo Aušrelė? —

U-r-r-r-a! — baisus ir, irgi mirties baimės pilnas, sugriaudė greta jos. Visai, visai arti.

Granata, paskutinioji granata, kada jau išsigelbėjimo nebėra, buvo jos rankose. Ji iškėlė ją į viršų, kaip auką; kaip atnašaujamą jos gyvybės auką tėvynei. Paskutinioji granata sprogo. Nes partizanai nebūna belaisviais.

O vėjelis atbėga miškan ir miškas ūžia. Gaida toji tokia dusli, tokia maloni. Atrodo, kad tai dainos "miškas ūžia" motyvas...

(Pabaiga)

Gautas nedidelis kiekis

FAUSTO KIRŠOS

"TOLUMOS"

Knyga gausiai ir gražiai iliustruota originaliais dail. Viktoro PETRAVIČIAUS lino raižiniais.

Tai tikras poezijos ir grafikos meniškas derinys. Kaina $1.50

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS", 2334 S. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Užsakytos knygos pasiunčiamos paštu

LIETUVOS KLAUSIMAS ANGLOSAKSŲ IR SSSR SANTYKIUOSE

SUMNER WELLES STUDIJA

Visuomenei žinomas ir oficialių organų paskelbtas faktas, kad Amerikos vyriausybė iki šiol nėra pripažinusi Baltijos valstybių okupacijos ir laiko tai smurto aktu. Tikroji tačiau mūsų bylos eiga anglosaksų ir Rusijos santykiuose yra apgaubta kažkokiu šešėliu. Vienur ar kitur prasiskverbia paskiri atsiliepimai apie Baltijos tautų klausimą karo metu, bendra tačiau bylos eiga iki šiol yra vis dar, deja, nenušviesta ir mūsų visuomenei nepatiekta.

Šio straipsnio tikslas yra atpasakoti Mr. Sumner Welleso (USA užsienio reikalų sekretoriaus 1937—1945 m.) mintis ir išvadas, kurias jis pasgelbė paskutiniajame "Foreign Affairs" žurnale, straipsnyje "Two Roosevelt Decisions: One Debit, One Credit". Tame straipsnyje Mr. Welles svarsto teritorinių ginčų problemą anglosaksų ir rusų santykiuose ir nušviečia atmosferą ir aplinkybes, kurių įtakoje tas klausimas vystėsi ir brendo. Kadangi Rusijos reikalavimai pripažinti Baltijos valstybių aneksiją buvo pagrindinis ir svarbiausias nesutarimo objektas tarp anglosaksų ir rusų, tam klausimui studijoje pašvęsta daug vietos ir tai duoda mums vaizdą tos atmosferos, kurioje mūsų laisvės klausimas buvo mėginamas spręsti.

Britai ir JAV pasipriešina Sovietams

1941 m. gruodžio pradžioje Anthony Eden, tuometinis Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministeris, rengėsi vykti į Maskvą. Amerikos vyriausybė laukė, kad Maskvos pasitarimų metu iškils Baltijos Valstybių klausimas. Nors Amerika tuo metu dar nedalyvavo kare, tačiau vyriausybė parodė tuo klausimu susiinteresavimą ir gruodžio mėn. 5 d. (dvi dienas prieš Pearl Harbourą) per savo ambasadorių Londone Mr. Winant nusiuntė notą anglų vyriausybei, reikalaudama nedaryti jokių slaptų nutarimų teritoriniais klausimais. Ta savo nota Amerikos vyriausybė nubrėžė principą, kurį Amerika tikėjosi išlaikyti iki karo pabaigos ir kuris atatiko Atlanto Chartos dvasią.

Rusų ir anglų pasitarimų metu 1941 m. gruodžio mėnesį Stalinas, kaip Amerikos vyriausybė tikėjosi, reikalavo pripažinti 1941 metų Rusijos sieną, kas reiškė taip pat Baltijos vastybių inkorporavimo *de facto* ir *de jure* pripažinimą. Nei Didžioji Britanija, nei Amerika tuo metu jokių įsipareigojimų nepadarė. Abi vyriausybės vieningai laikė tai Atlanto Chartos pažeidimu, kurio 1 punktas reikalavo, kad jokie teritoriniai slapti sprendimai negali būti padaryti karo metu be paliestųjų tautų valios. Atlanto charta dar tik neseniai buvo pasirašyta ir Vakarų Pasaulis tvirtai į ją tikėjo ir rengėsi ją vykdyti gyvenime. Tai dvasiai atatinkant Winston Churchill 1941 m. gruodžio mėnesį besilankydamas Washingtone kategoriškai pareiškė, kad "Baltijos valstybės turi būti laisvos ir nepriklausomos", gi notoje 1942 m. sausio mėn. 8 d. pakartojo: "Baltijos tautų prijungimas prie Sovietų Sąjungos priešingai tų tautų valiai būtų priešingas tiems principams, dėl kurių mes šiame kare kovojame ir reikštų mūsų bylos pažeidimą... Jokiu atveju negali būti kalbos apie ribų sprendimus be taikos konferencijos... Didžiosios Britanijos vyriausybė, kurios galva aš esu, tvirtai išpažįsta laisvės ir demokratijos principus — nepažeisti Atlanto Chartos toje ir reikalauja, kad tie principai būtų taikomi betkuriuos teritorinius ginčus svarstant."

Anglosaksai vengė kiršinti Rusiją

Toji politika — nesvarstyti teritorinių problemų karo metu ir atidėti tai taikos konferencijai — siekė dviejų tikslų:

1. nepažeisti tautų laisvės principų, ir

2. eliminuoti sepatatistinės taikos tarp Rusijos ir Vokietijos pavojų.

Pirmas tikslas buvo idealistinis — nepažeisti Atlanto Chortos principų, kurie suteikė teisę "visoms tautoms pasirinkti tokią valdžios formą, kokios jos pageidauja". Jeigu Vakarų sąjungininkai kartu su Rusija darytų kokius nors teritorinius sprendimus be paliestųjų tautų atsiklausimo, tai būtų priešo propogandos panaudota kaip imperializmo įrodymas ir kova nustotų daug moralinės jėgos, kuri vaidina kare nepaprastai didelį vaidmenį.

Antrasis tikslas buvo grynai praktinis. Svarstant teritorinius ginčus su Rusija anglosaksai būtų priversti atmesti daug Rusijos reikalavimų, nes tuo metu jie dar negalvojo visus juos tenkinti. Tokia politika tačiau sudarytų pagrindą nesusipratimams ir ginčams tarp karo sąjungininkų ir paskatintų Rusiją pradėti even tualias separatines taikos derybas su Vokietija. Toji gi paskutinioji aplinkybė buvo grėsmė, kuri sunkiai slėgė anglosaksų politiką ir galvoseną visą karo metą. Jau 1941 metų rudenį britų karo kabinetas tikėjo, jog Rusija galvojo apie separatinę taiką; 1942 metais, kai sąjungininkai pergyveno tamsiausią karo laikotarpį, ta baimė dar daugiau padidėjo. Anglosaksai vengė tad kiršinti Rusiją ir galvojo, kad tuo dūdu eiliniuose separatistinės taikos pavojų.

Roosevelto vaidmuo

Mr. Welles mini kitas priežastis, kurios irgi lėmė, kad ši politikos kryptis buvo pasirinkta baze Amerikos ir Rusijos santykiams. Prezidenta Roosevelto asmenybė suvaidino čia lemiamą vaidmenį. Rooseveltas jautėsi amerikiečių tautos vadovas karo metu. Jo tikslas buvo tad išlaikyti tautinę vienybę krašto viduje. Jeigu, tačiau, vyriausybė įsileistų į sunkias derybas dėl likimo tų tautų, kurios sudaro žymią Amerikos tautos dalį, kraštas galėtų suskilti į įvairias tarp savęs kovojančias grupes. Ir galų gale, paskutinioji priežastis buvo prezidento Roosevelto noras spręsti visus teritorinius ginčus plebiscito keliu. Jis, lygiai kaip prezidentas Woodrow Wilson, buvo giliai įsitikinęs, kad tai bus teisingiausia ir geriausia forma visas teritorines problemas spręsti. Roosevelto pirmykštė idėja buvusi pritaikinti plebiscito principą taip pat Baltijos valstybių klausimu, kai ši problema iškils pasitarimuose su Stalinu. Jis sakėsi esąs tikras gauti Stalino sutikimą pravesti plebiscitą po tarptautine priežiūra trijose Baltijos respublikose. Mr. Welles konstatuoja, kad tai buvusi tuščia iliuzija. Jaltoje Stalinas kategoriškai atsisakė Baltijos valstybių plebiscito klausimu diskutuoti, kadangi tos tautos jau nubalsavusios prisijungti prie Sovietų Sąjungos.

Teritoriniai patvarkymai

Karui tebesitęsiant, šis pirmykštis principas — nedaryti jokių teritorinių sprendimų karo metu — nebuvo išlaikytas. 1943 — 1945 metų bėgyje anglosaksų ir rusų derybose buvo padaryta eilė sprendimų, kurie daugelyje atvėjų nulėmė pokarinių sienų klausimą. Tų derybų balansas yra šis: 1943 m. spalio mėn. Maskvos konferencijoje buvo nutartas būsimas Austrijos ir Italijos statusas, tų pačių metų gruodžio mėnesį Cairo konferencijoje — Mandžurija, Formoza ir Pescadorų salos buvo prižadėtos grąžinti Kinijai, gi Korėja nutarta paskelbti nepriklausoma valstybe; 1945 metų vasario mėnesį Jaltoje anglosaksai pripažino Rusijos teises į Port Arthurą ir Daireną Mandžūrijoje ir priskyrė Rusijai pietinį Sachaliną bei Kurilų salas; taip pat Lenkijos rytinės sienos buvo definityviai nukeltos iki Curzono linijos.

Šis balansas rodo, kaip Mr. Welles konstatuoja, kad "pozicija, kurios Britų ir Amerikos vyriausybės griežtai nutarė laikytis 1942 metų sausio mėnesį, visiškai pasikeitė ryšium su vėliau vedama politika, ir tos politikos pasikeitimas gyvybinės reikšmės klausimais matomai abiejų vyriau syvių nebuvo rimtai apgalvotas. Abidvi vyriausybės pakrypo pagrindinai keisti politiką be jokio realistinio nujautimo visų galimų iš to išvadų."

SSSR būtų nusileidusi dėl Pabaltijo?

Mr. Welles su šia politika nesutikęs. Savo rašinyje jis aprašo savo siūlymus, kuriuos jis, kaipo aktyvus dalyvis Amerikos užsienio politikoje, tuo metu buvo patiekęs. Jis siūlė spręsti problemas dar karo metu; tam tikslui turėtų sudaryti Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, reprezentuojanti visas tautas, kuri karo metu spręstų visus teritorinius ginčus. Šis jo pasiūlymas buvęs atmestas dėl aukščiau atpasakotų priežasčių. Toliau, Mr. Welles svarsto kokios galimybės buvo pasiekti susitarimo teritoriniais klausimais tarp anglosaksų ir Rusijos, kartu nepažeidžiant mažųjų tautų teisių. Toks susitarimas, jeigu jis būtų atsiektas, padidintų Amerikos moralinį prestižą; be to, Amerika buvusi karui įpusėjus vienintelė valstybė, kuri turėjusi moralinės ir materialinės jėgos tokį susitarimą pravesti ir įgyvendinti. Tokiam susitarimui palankiausios sąlygos buvusios 1941—1942 metais, kai Rusija traukėsi prieš vokiečius ir kovojo dėl savo likimo. Tuo metu Stalinas, nors ir priblokštas, reikalavo Curzono linijos, Besarabijos ir Baltijos valstybių. Dė pirmųjų dviejų reikalavimų susitarimas nebūtų sunkus, nes Anglija ir Amerika laikiusios Curzono liniją natūralinę etnine ir strategine siena tarp Lenkijos ir Rusijos. Vienintelis nesutarimo punktas būtų Baltijos valstybių klausimas. Mr. Welles tačiau tvirtina, kad ir tuo klausimu galima būtų susitarti. Jo nuomone, Stalinas — asmeniškai ir visa sovetų politika prieš karą buvo priešingi betkokiam teritoriniam Sovietų Sąjungos padidinimui. Tai būvo Lenino principas, vėliau įgyvendinamas Litvinovo "kol. saugumo" politikoj. Tuo remiantis Mr. Welles tvirtina, kad Rusija būtų nusileidusi Baltijos valstybių klausimu, jeigu būtų jai užtikrintas saugumas prieš vokiečių pavojų, ko jinai daugiausiai bijojusi.

Jaltos nutarimai

Mr. Welles tvirtina, kad 1941 — 1942 metais Rusija, Amerikos spaudžiama, tokį susitarimą būtų priėmusi ir nemėginusi eiti į derybas su Vokietija dėl separatinės taikos. Jo nuomone, Washingtono baimė, kad Stalinas mėgins tartis su Hitleriu, buvusi nepagrįsta. Po Stalingrado laimėjimo derybų laikas perėjo. Nugalėtoja Rusija nesileido į jokias derybas, o jos apetitai augo proporcionaliai militariniams laimėjimams.

Prezidento Roosevelto nutarimas nesvarstyti teritorinių problemų karo metu buvęs viena tų priežasčių, kuri nulėmusi Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijų rezultatus. Mr. Welles nuomone tų konferencijų; rezultatai būtų visai kitokie, jeigu visi ginčijami klausimai būtų jau 1942 metais pradėti svarstyti, o ne svarstomi pačių konferencijų metu visai priešingų politinių ir militarinių veiksnių įtakoje. Todėl šis Prezidento Roosevelto nutarimas didele dalimi yra priežastis dabartinio pasaulio suskaldymo į dvi kovojančias dalis.

Roosevelto linija

Mr. Welles savo straipsnyje nemini kokie nutarimai buvo padaryti Jaltoje Baltijos valstybių klausimu. Taip pat kitos studijos apie Jaltos konferenciją tyli tuo mums rūpimu klausimu. Iš viso, Jaltoje konferencija dar šiandieną yra apgaubta paslaptingumu ir Departament of State nėra paskelbęs viešumai visų protokolų. Mes nežinome, ar Jaltoje buvo padaryti kokie slapti nutarimai, o jei ir padaryti, tai ką jie sako apie mūsų likimą. Kadangi tuometinės politikos kūrėjai yra šiandieną prie valdžios, sunku tikėtis, kad eventualūs slapti nutarimai būtų netrukus paskelbti. Nors jie nebeturi didelės reikšmės ateičiai ir galbūt daugelyje atvėjų yra įvykių eigos anuliuoti, tačiau jie turėjo didelę reikšmę pokarinio pasaulio politiniame gyvenime ir nulėmė Rytų Europos tautų, jų tarpe ir lietuvių tautos, likimą pokariniame pasaulyje.

Mes nežinome visų Jaltos konferencijos derybų smulkmenų, galime tačiau susidaryti bendrą vaizdą, ką toji konferencija mums reiškė, remdamiesi oficialiais pranešimais ir stebėdami bendrą atmosferą, kuri viešpatavo anglosaksų ir Rusijos santykiuose 1941 — 45 metų bėgyje. Taigi, tikrai galime tvirtinti, kad nei Teherane, nei Jaltoje, nei Potsdame Sovietų Sąjungos reikalavimai pripažinti Baltijos valstybių okupaciją nebuvo nei Amerikos, nei Anglijos vyriausybių oficialiai ir de jure pripažinti. Prezidento Roosevelto ir Trumano oficialūs pareiškimai ir mūsų diplomatinių atstovų pripažinta pozicija tai patvirtina. Bet tai yra viskas, ką mes galime tikrai tvirtinti. Okupacijos pripažinimas *de facto* stovi šviesoje.

Kiekvienu atveju galime drąsiai tvirtinti, kad prezidentas Rooseveltas Jaltoje nedarė jokių pastangų panaikinti Baltijos valstybių okupaciją, ar bent pakeisti ją kokiu nors tarptautiniu režimu. Jis ne tik nedarė jokių žygių sustabdyti Rusijos imperializmą, bet priešingai — jį skatino ir savo politika jį aktyviai rėmė. Koks milžiniškas priešingumas prezidento Wilsono politikai! Prezidentas Wilsonas savo politiką ir darbais *padėjo* Vidurio ir Rytų Europos tautoms iškovoti laisvę ir nepriklausomybę, gi prezidentas Rooseveltas *talkininkavo* tą iškovotą laisvę ir nepriklausomybę sunaikinti.

Mr. Welles pastabos apie galimybę pasiekti teritorinių sprendimų 1941—42 metais yra vertas dėmesio. Jo mintis, kad separatinės taikos pavojus nebuvo toks didelis, kaip tuometiniai anglosaksų politikai ir strategai įsivaizdavo, pasitvirtino. Ir jo siūlytoji politika — karo pradžioje, kai Rusija buvo sunkioje padėtyje, pastatyti jai vienu ar kitu keliu eilę reikalavimų ar, švelniau sakant, pasiūlymų, ir tuos pasiūlymus priėmus duoti pilną materialinę paramą, tikrai buvo žymiai tinkamesnė politika, negu praktiškai vykdytoji. Tiesa, jo argumentas, kad Rusija nereikalautų Baltijos, kadangi tai esą priešinga Sovietų Sąjungos tradicijai, neišlaiko kritikos. Tačiau jo siūlytoje politikoje buvo kitų priemonių Baltijos valstybių laisvei apsaugoti. Ekonominis spaudimas ir vėlesnės militarinės operacijos Rytų Europos link galėjo suteikti didesnio svorio anglosaksų argumentams.

Deja, Rooseveltas, Churchillis ir kiti anglosaksų politikai pasirinko nerealią politiką. Jie visi pasitikėjo Stalinu ir vylėsi radę jame lojalų ir garbingą sąjunginiką. Karo pradžioje, kai Anglija ir Amerika buvo militariškai silpnos ir traukėsi visuose frontuose, toji politika dar šiaip taip galėjo būti pateisinta kaip pastangos manevruoti ir lošti priešą prieš priešą. Vėliau, tačiau, militarinei jėgai sustiprėjus, toji politika tapo pragaištinga. Ir 1945 metais tikrai nebuvo jokio reikalo gėdingai kapituliuoti Jaltoje. Mums yra nesuprantamos tos visos tragiškos klaidos ir mes vis dar negalime nesistebėti tuometinių pasaulio vadovų politiniu naivumu. Galbūt vėliau istorija išaiškins tos tragiškos politikos ir visų klaidų priežastis. Dabar tik tenka konstatuoti, kad toji nelaimingoji politika nulėmė taip pat ir mūsų tragišką likimą. Tiesa, mes irgi turime prisipažinti padarę daug klaidų. — Šunkiausios jų buvo padarytos 1940 metų birželio mėnesį, tačiau mūsų galutinį likimą ir dabartinę okupaciją nulėmė toji pragaištingoji karo meto politika.

—*J. Svyris*

KALTAS BOMBOS VAGYSTEJE

Morton Sobell vyksta į teismą lydimas Deputy marshal Eugene Fitzgeradd. Jury rado Sobell kaltu atominės bombos paslapties pavogime. (Acme)

Ar LTB kurtina...

(Atkelta iš 3 pusl.)

zuoto bendruomenės gyvenimo labai toli stovi. Ne tik kad niekas nesiveržia, bet ir jėga įtraukti ką nors, rodos, be galo sunku.

O gi siūlymas kurti bendruomenę, išjungiant iš vadovybių su politiniu ar pasaulėžvalginiu a p sisprendimu žmones, yra tiek rimtas, kiek is siūlymas debesyse pastatyti dangoraižį.

Dėl kritikos ir polemikos

Kol visi miegojo, viskas buvo gerai, kai vieni pradėjo dirbti, kiti pakėlė triukšmą. Tarsi ne lietuviškos kultūros vežimo dardėjimas, bet priešo tanko burzgimas nutraukė saldų sapną. Ir prisimena K. Binkio testamentinio eilėraščio žodžiai, kur apgailestaujama, kad... "tamsoje, nepažindami viens kito, priešui ranką, draugui kardą tiesti mes išdrįstam". Benduomenės, literatūros ar kitais kultūriniais klausimais spaudoje pasisakymas yra labai dažnai iššaukia grubiu vulgarizmu nuspalvintą asmeninę polemiką. Kur nuveda akla neapykanta, geriausiai pailiustruoja J. Šilinio pavyzdys, kuris drįso gilia tėvynės meile per sunktą Chateaubriando kūrybą ir šventąjį Lietuvos vardą panaudoti piktiems savo kėslams. Čia glūdi tikrieji lietuviškos bendruomenės negalavimai. Pašalinkime juos, organizaciniai negalavimai savaime išsisprės.

Visi kviečiami

CHICAGO, Ill. — Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo pavasarinis vakaras su gražia programa, kurią išpildys Lietuvių Suvalkiečių draugijos choras įvyks kovo 31 d. 7 val. vak. Hollywood Svetainėje, 2417 West 43rd St., Tikrai bus įdomi programa — visi būsite patenkinti.

Be to, gausite skanių užkandžių. Šokiams gros geras orkestras.

Komisija ir visa klubo valdyba visus kviečia į įdomų vakarą.

— O. S.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

MARGUČIŲ BALIŲ IR ŠOKIUS

ATVELYKIO DIENĄ, SEKMADIENĮ, BALANDŽIO 1-mą, 1951

Chicagos Lietuvių Auditorijos Svet., 3133 S. Halsted

Door Prizes ir taipgi dovanos už gražiausiai numargintus margučius.

Visi kviečiami arčiaus susipažinti su teisybėčiais. Bus gera muzika Gražių Margučių šokiams

Kviečia ..... KOMITETAS ir VALDYBA

SUDĖTI IŠTEKLIAI SUVIRŠ $100,000,000.00

Patikima Bankininkystė Nuo 1882 m.

Pinigai Kada Jų Norit...

DROVERS ŽEMOS RATOS PASKOLOS

- Pirktis naują ar vartotą automobilį.
- Pertaisyti savo namą.
- Sumokėti gydytojo ar ligoninės bilas.
- Sumokėti taksus ir Apdraudos mokesčius.
- Daugeliui kitų reikalų.

Užeikit, pasimatyti su mumis šiandien

Mes Kalbame Lietuviškai

THE DROVERS BANKS

47th Street ir Ashland Avenue - Chicago

Tel.: YArds 7-7000

Nariai, Federal Deposit Insurance Corporation

Koncertinėje dalyje smuikininkas Matiukas, ir pianistas Nakas

★

Veikalas paįvairintas dainomis ir šokiais, kuriuos atliks ateitininkai, vad. Ald. Prapuolenytės.

LINKSMAS ATVELYKIO VAKARAS

Sekmadienį, Balandžio (April) 1 d. - 5-tą val. vak.

STASYS PILKA režisuoja A. Gustaičio "SEKMINIŲ VAINIKĄ"

Vaidina artistai J. Balutis, J. Monkutė, K. Oželis, E. Petrokaitė, K. Vešota

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

3133 South Halsted Street Chicago, Illinois

Šokiams grieš SILIŪNO tremtinių orkestras

Bufetas ir baras nuo 4 val. ligi vėlumos. Įėjimas $1.00

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti šiame parengime,

FEDERACIJOS CHICAGOS APSKRITIS

ŠV. PRANCIŠKAUS VIENUOLYNO RĖMĖJŲ 3 SKYRIAUS SIDABRINIS JUBILIEJUS

CHICAGO, Ill. — Malonu ir gražu yra skleisti užrašų knygų lapus, kur randasi su rašyti Šv. Pranciškaus vienuolyno rėmėjų per 25 metus darbuotės bei rėmėjų pa sišvietimo vaisiai, skyriaus kūryba, ir geraširdžių lietuvių ištikimybė Dievo garbei.

Suprantama, kad per tuos metus nebuvo lengva veikti, sukelti aukas ir rasti pasišventusių asmenų darbuotis kilniam tikslui, bet su Dievo pagalba ir gerų žmonių aukomis rėmėjos kaip bitelės dirbo, aukojos Šv. Pranciškaus lietuvaičių vienuolynui Apvaizdos Kalnelyje, Pittsburgh, Pa.

Spalio 1 d. 1925 m. Šv. Kryžiaus Parapijos Chicagoje nedidelis moterų būrelis pasiryžta įsteigti naujam lietuvaičių seserų vienuolynui rėmėjų skyrių.

Pirmąją 3-čiojo Šv. Pranciškaus skyriaus valdybą sudarė: pirm. A. Baltutienė (mirus), vicepirm. V. Katauskienė, rašt. T. Pilipavičienė, ižd. M. Paukštienė, ižd. globėjos: P. Mikutienė, A. Stirbienė. Skyriui maloniai patarnavimus teikė ir tėviškai globojo ilgametis buvęs kleb. a. a. Alek. Skrypka.

Įvairūs parengimai, rinkliavos, amžini nariai ir šiaip nariai, išvažiavimai, gerašir džių Chicagos lietuvių nuoširdumas per 25 metus teikė paramą Šv. Pranciškaus seserims.

Šv. Pranciškaus vienuoly nui remti trečias skyrius daug prisidėjo prie vienuolyno rėmimo.

Per 25 gyvavimo metus Šv. Pr. Vienuolyno Rėmėjų valdybose buvo: A. Vardauskas (miręs), L. Račkauskienė (mirus), E. Deksniūtė, Varnavičienė, M. Sudeikienė, Ogintienė, E. Ogintaitė, J. Šiaudvitienė, A. Ma žeikaitė, (dabar Snarskienė), J. Razbadauskaitė, V. Galnaitė, S. Šimkienė, dabar tinė pirm. E. Gedvilienė, kuri jau aštuoni metai kaip sk. pirmininkauja. Skyriaus pasididžiavimas ir garbė yra nenuilstanti seserų geradarė, uoli veikėja Beneta Cicienienė, buvusi Kalvaitė, kuri nuo 1929 ik 1951 m. skyriui sumaniai raštininkauja ir visa širdimi atsidavusi dirba per 22 metus. Jos darbuotė rėmėjų yra giliai įvertinama. Skyriaus iždininkė yra O. Vaznienė, J. Ragauskienė.

Malonu pranešti, kad skyriaus gyvenime uoliai dirbo: M. Sudeikienė, V. Katauskienė, M. Paukštienė, O. Vaznienė, E. Gedvilienė, P. Turskienė, O. Sriubienė, O. Landienė, J. Ragauskienė, P. M. Dorshai, M. Šveikauskas, U. Mažeikienė, B. Pivoriūnienė, Martišienė, V. Maslauskienė (mirus), J. Bukienė (mirus), Veriga (miręs), F. Pieža, (miręs), Mickūnienė, M. Laurinskaitė, J. Šiaudvitienė, O. Kalvaitienė, O. Jeselskienė, A. Snarskienė. Be to, dauguma virš minėtų asmenų, pavienių ir N. N. yra garbės narystės sąrašuose, ypač gausiai aukojo Šv. Pranciškaus vienuolyno, Pittsburge, nau dai geradariai A. K. Maneikiai.

Šio jubiliejaus proga svei kiname mūsų pirmakūnes rėmėjas, sulaukusias šio sidabrinio jubiliejaus, puošiame jūsų krūtines sidabro gė le, o seselės savo nuoširdžia malda dėkoja Jums už darbą ir pasišventimą, o toms ir tiems rėmėjams, kuriuos Dievas pasišaukė pas Save, bus užrašyti aukso knygoje ir seserų kasdieninėse maldose prisimenama,

Šv. Pranciškaus vienuolyno rėmėjų 3 skyrius dėkoja savo dvasios vadams už patarimus ir suteiktą paramą skyriaus gyvenime, ypač dabartiniam kleb. kun. A. Linkui, kuris jau per daugel metų leidžia skyriui turėti rinkliavą bažnyčioje seserų naudai. Tai klabonas, kuris tikrai užjaučia rėmėjų darbuotės idėją ir seserų pasišventimą Dievo garbei ir tautoos labui.

Kun. K. Barauskas, savo atsilankymu į skyriaus susmus ir patarimais, priduoda energijos rėmėjoms vieningai darbuotis kilniam tikslui.

Šv. Pranciškaus vienuolyno Rėmėjų 3 skyriaus sidabrinio jubiliejaus gražus vakaras su užkandžiais įvyk sta balandžio 1 d. 7 val. vak. Šv. Kryžiaus parap. salėje, 46-tos ir So. Wood gat.

Kviečiame rėmėjas ir seserų geradarius atvykti į šį parengimą ir kartu su rėmėjom pasidžiaugti 25 metų gyvavimo sukakties proga. —**Ta pati rėmėja**

Palaiko lietuvybę

Šventos Velykos paliko ne išdildomą įspūdį. Švento Al fonso mokyklos vaikučiai puikiui išlavinti šv. Kazimiero seserų. Katalikybės ir lietuvybės atžvilgiu sesuo viršininkė Immaculata varo nepaprastą vagą ir tam darbui jos ir ten gyvenančių seserų lietuvaičių pasišventimas yra milžiniškas. Teko gėrėtis jųjų mokyklos vaikučių pasirodymu, o ypatingai procesijoje. Tikėkite man, kad tai ne vienam išspaudė ašarą ir priminė, jog mes esame gyvos ir kultūringos tautos vaikai ir pri valome siekti savo prigimtų teisių.

Taigi, Motina Immaculata savo kilniu ir tyliu darbu yra lyg tas žiburys, kuris kiekvienam lietuviui rodo kaip išeivijoje galima pasitarnauti Dievui ir savajai tėvynei.

Kun. Dr. L. Mendelis, šv. Alfonso parapijos klebonas, nesigaili nei savo sveikatos nei pinigų, kad mokykla varytų savo didingą darbą.

Seserys dviratininkės

Šv. Amando valsčiaus vadovybė (Prancūzijoj) padovanojo jų apylinkėje dirbančioms ligonių prižiūrėtojoms seserims vienuolėms motorinius dviračius, kad jos greičiau ir sėkmingiau galėtų lankyti ligonis.

Šiame paveiksle matome Šv. Pranciškaus Vienuolyno 3-čiojo skyriaus rėmėjus.

Skautų namai Toronte

Didį auklėjimo barą krikščioniškoj ir tautiškoj dvasioje skautai išvarė ir varo toliau, kad ir pakeliui sutikdami kliūčių.

Jie žino, kad tarnauja Dievui, Tėvynei ir artimui, kad, nešdami kilniausių šūkių vėliavas, jie eina gėrio, patriotizmo ir žmoniškumo keliais. Jokiai politinei krypčiai nepriklausydami, jie ba zuojasi visuotinu žmonijos idealu ir saviškais, lordo Baden Powellio sukurtais metodais vykdo jaunimo auklėjimo darbą.

Skautiškąja veikla išeivijoje itin pasižymi Toronto skautai-tės. Kas padaryta, matėm. Darytina dar nemažai.

Kovo mėn. Skautininkų Ramovės posėdy iškilo sumanymas įsigyti savus namus. Klausimas smulkiai išdiskutuotas ir padarytos išvados — už šį sumanymą. Tuč tuojau sudaryta Kanados lietuvių skautų-čių Namų Įsigijimo Fondo Valdyba veikianti trimis komisijomis: propagandos, parengi mų ir finansų telkimo. Darbas pradedamas, laukiant ir lietuviškosios visuomenės paramos. Skautai — šviesios minties ir optimizmo žmonės. Lietuviški skautiški namai Toronte reikalingi, ir jie bus įsigyti!

Tokių namų reikalingumą patvirtina kaikurie liūdnoki faktai. Štai — mūsų mažiesiems nėra lietuviško darželio. Motinos, eidamos į darbą, savo vaikučius palieka svetimtautėms auklėtojoms. O mielai paliktų pas savuosius, jei būtų kur. Skautų namuose bus įkurtas lietuviškas vaikų darželis, kur mūsų mažieji bus auklėjami tėvynės meilės dvasioje. Skautų Namuose numatoma ir lituanistikos mokykla, sto vinti lietuvybės išlaikymo sargyboje. Skautų Namuose galės rinktis organizuotas ir neorganizuotas lietuviškas jaunimas pasiskaityti, papromogauti, pasiklausyti lietuviškų radijo valandėlių, pažaisti. Įrengta skaitykla tarnaus lietuvių skaitytojams. Organizacijos, sambūriai čia galės rinktis posėdžiauti, repetuoti. Žodžiu— Skautų Namuose įsiliepsnos tikras lietuviškumo židinys, kuris teišblės, grįžtant į Nepriklausomą Tėvynę.

Sutelkimui reikalingos na mui įsigyti sumos skautai numatė artimiausiu laiku pravesti plačiausios apimties loteriją, ruošti vakarus, koncertus, laužus, gegužines bei parinkti aukų.

Broliai ir sesės lietuviai! Paremkime šią kilnią skautų akciją! —**C. S.**

Susirinkimai

CHICAGO, Ill. — A. R. D. 6-to sk. susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 1 d., 3 val. p. p., mokyklos kambaryje, Brighton parke.

Prašome nares gausiai at silankyti.

JR.

CHICAGO, Ill. — ARD 8-to skyriaus susirinkimas įvyksta balandžio 1 d. 2 val. p. p. Šv. P. M. Gimimo parapijos salėje. Prašome nares gausiai atsilankyti.

N. Šatūnas, pirm.

Didysis metinis Federacijos vakaras

Kasmet Chicagos Federacijos apskrities metiniai pa rengimai sutraukia gausingą mūsų visuomenę. Siemet per Atvelykį visi rinkimės į Lietuvių auditoriją. Tai bus tikrai daug džiaugsmo ir linksmos nuotaikos, kadangi Chicagos scenoje pirmą kartą bus suvaidintas tremtyje sukurtas Antano Gustaičio veikalas "Sekminių vainikas". Režisieriaus **Stasio Pilkos** ir žinomų artistų **J. Balučio, J. Monkutės, K. Oželio, E. Petrokaitės ir K. Vešotos** vardai leidžia tikėtis puikaus pastatymo. Veikale daug gražių masinių scenų su šokiais ir dainomis.

Koncertinę vakaro dalį at liks **Siliūno** vadovaujamas tremtinių orkestras; smuikininkas Matiukas pagriešo solo, palydint pianinu Nakui. Po programos tas pat orkestras linksmins šokantį jaunimą. Šeimininkės parūpins valgių, o tremtiniai baro patarnautojai atgaivins ištroškusius. Vakaro pradžia 5 val.

Kolegijų vadovybėje

Rustone įvyko Louisianos kolegijų atstovų konferencija, kurioje vadovaujančian postan buvo išrinkta sesuo Marija Luiza, Šv. Marijos domininkonių kolegijos prezidentė.

SKAITYTOJAI RAŠO

Laukiame taikos, o bręsta karas

Jau buvo nemažai visokių diplomatinių konferencijų ir jos laukiamų rezultatų neatnešė.

Pasaulis atsidūrė pavojin goje padėtyje, ir tai dėl sovietų gruoboniškumo. Reikia tą reikalą ryžtingiau tvarkyti. Reikia: 1. Pareikalauti, kad bolševikai išsikraustytų iš užgrobtų žemių. Jei to nepadarytų iki paskirto laiko, tektų juos jėga priversti.

2. Visų tautų spaudoje, per radiją ir panaudojant kitas priemones masėms pasiekti, reikia raginti ūkininkus, darbininkus, pramo nininkus, policiją, kariuome nę — visus skatinti vieningon kovon prieš gruoboniš ką komunizmą.

—**F. Dubauskas**

Korėjos civiliai gyventojai

Apskaičiuojama, kad iki šio meto karas Korėjoje sun kiai palietė net 425,000 civilius gyventojus. Iš jų 165 tūkst. žuvo, kita tiek — dingo be žinios ir sužeistų yra apie 100,000.

Visos tos baisios kančios vis dėl Kremliaus grobuoniškumo, dėl komunistų agresingumo.

Propaganda studentuose

Apskaičiuojama, kad Sovietų augštosiose mokyklose kasmet mokosi apie 80,000 svetimų (daugiausiai sovietų okupuotų kraštų) studentų. Duodami lengvatas, sovietai nori tuos būsimuosius vadovaujančius inteligentus persunkti sava propaganda. Lėšos sovietams nesudaro ypatingų rūpesčių — valsybei uždirba milionai darbo vergų!

To akivaizdoje — kiekvienas laisvę ir demokratiją mylįs žmogus privalo būti laisvės ir demokratijos savanoriškas propagandistas toje aplinkoje, kurioje gyvena ir dirba.

15,000 besirengiančių vedyboms

New Yorke kątalikų jaunimas suorganizavo specialias paskaitas besirengiantiems susituokti. Tas paskaitas pereitais metais lankė 15,000 jaunuolių, besiren giančių vedyboms.

Katalikų labdaros organizacija New Yorke suruošė eilę kultūrinių, socialinių, sportinių pobūvių, kuriuose atsilankė 170,240 asmenų, daugiausiai jaunimo.

THE L. KEILMAN CO.
Dyer, Indiana
Priimsime užsakymus paštu
Jauni viščiukai kepsniams ir kiaušinių dėjimui. Visų veislių. "Pullorum" patikrinti viščiukų būriai. Garantuojame, kad 95% gyvens pirmas 2 savaites. Nemokamas informacijų tiekimas. Užsisakykite iš anksto. **The L. Keilman Co., Dyer 3331.**

Dėmesio, namų savininkai!
J. EGAN, KONTRAKTORIUS,
"licensed"; vandentiekio ir apšildymo darbai atliekami už prieinamas kainas. Skambinkite mums nemokamiems apskaičiavimams šiandien. **9340 53rd Ct., Oaklawn, Ill. Tel. Oak Lawn 202.**

Dėmesio, namų savininkai!
KIEMŲ SODINIMAS
(Landscape designing)
Kuomet kiemas tinkamai apsodintas, namai tampa gražesne vieta — graži pievelė, žydintys krūmeliai, rožės, gėlės, spygliuočiai ir tt.
Nemokamus apskaičiavimus teikia patyręs "landscape" patarėjas. Paaštriname ir pataisome žolei pjauti mašinas, kurias paimame ir pristatome nemokamai. Taip pat pilnas pasirinkimas daržo įrankių. Skambinkite Willow Springs 958-J-2 ar Oak Lawn 2361-J-2.
MIDWEST LANDSCAPE SERVICE
8323 Roberts Rd., Oak Lawn, Ill.

WEAR A "BELLE HIGGINS" ORIGINAL IN THE EASTER PARADE
Hand Made Hats EXclusive But Not Expensive. Also a beautiful Selection of Ready-Made
STRAWS & SPRING FELTS.
Come in & ORDER Your Easter Bonnet NOW.
BELLE HIGGINS MILLINERY
1114 Westgate, Tel. EUclid 6-6184
Oak Park, Illinois

Dėmesio, namų savininkai
Ar vamzdžiai užsikemša? Pilnas "drain service" (kanalizacijos aptarnavimas) 1½" iki 10". ● Jokio kasimo ● jokio pakenkimo nuosavybei ● jokio sutrūkimo. Nemokamis apskaičiavimai — Darbas garantuojamas.
Tel. SHeffield 2864
FRANK BURLEY
510 Mulberry St., Hammond, Ind.

GEORGE'S
TEXACO SERVICE
Southwind Car Heaters
Brakes — Tires
Marfak Lubrication - Washing
Polishing - Auto Accessories
Batteries
1316 Broadway, E. Chicago 3599
EAST CHICAGO, IND.

Dėmesio, namų savininkai!
JEI REIKIA
Stogus taisyti, sienas apkalti "siding'u", insuliuoti "dormer" langų — verandas apdirbti — tinkuoti — mūryti — žieminių langų — cemento darbų — pamatų ir t. t.
SKAMBINKITE MUMS DABAR!
Kol medžiagos dar gaunamos
"Mes atliekame didelius ir mažus darbus"
BEATTY WELLINGTON & ASSOCIATES
GENERAL CONTRACTORS
York and Irving Park, Bensenville, Ill.
Phone BENSENVILLE 215

• VISOKIA MEDŽIAGA BET KOKIAI STATYBAI •
iki 30-ties mėnesių išsimokėjimui — vos tiktai po $5. kas mėn.
PIRKITE JUMS REIKALINGAS LENTAS DABAR —

KOMBINUOTOS DURYS
32"x81"
1 1/8 storio
Nublizginta (8 langelių) stiklinė dalis ir bronzuotas sietas (screen). Nedažyta balta pušis. $17.85

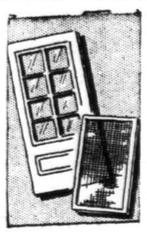

GERIAUSIOS RŪŠIES
(su mažais defektais)
90 sv. ..... 108 kv. pėd. $2.69
65 sv. ..... 108 kv. pėd. 2.09
55 sv. ..... 108 kv. pėd. 1.89
45 sv. ..... 108 kv. pėd. 1.69
Brick Siding—100 kv. pėd. 3.25
Thick Butt Shingles, 210 sv. uždengia 100 kv. pėdų .. 5.95

Dudys, LANGAI, rėmai, karnyzai (mouldings and trim)

VIŠIŠKAI NAUJOS 2x4's paprastos ir nuoliuotos. Visokio ilgio. Kiln krosnyse džiovintos eglės. Lin. Ft. 8½c
VIŠIŠKAI NAUJI 1x6 "Tongue and Grooved" eglinės lentelės stogams ir sienoms, 100 Bd. Ft. $11.95

KEDRO LENTELĖS RŪBINĖMS
¾" "Face" Popieriuje suvyniotos. 40 pėd. ryšulyje. Spec. kv. pėd. 16c
"FLUSH" DURYS
Graži vidujinė pusė.
2'0"x6'8"x1¾"
MŪSŲ KAINA $12.50

INSULATION SPECIALS — Pirkite dabar ir sutaupykite
NEDEGANTIS ROCKWOOL
ROCKWOOL
Pilni 30 sv. maišai. Apdengia apie 20 kvad. pėd. 4" stor. 94c
už maišą. Sutaupysite kurą.

"Blanket Insulacija"
15" pločio, 2" storumo. 80 kv. pėdų apdengia $3.95
už kartoną.
ROCKWOOL BATTS
Stori, Kraft lined 15"x25". 40 kv. pėdų apdeng. ... $2.98
už kartoną.

WALL TILE
Visiškai Nauji
MASONITE TILEBOARD

4'x' lakštai. Sulanguoti 4" keturkampiais. Idealūs vonioms ir virtuvėms. Speciali kaina, kv. pėd. 12c

Pirmos rūšies insuliotas BRICK SIDING "Tapestry Blend".

Puikiausias kąpinigas gali pirkti. Normali kaina $16.50. Mūsų kaina 100 kv. pėd. $11.95
Galima gauti visų spalvų su mažais defektais žemesnėmis kainomis.

VISKAS KĄ KING PARDUODA YRA 100% GARANTUOTA
Pinigus grąžinsime jei nebūsite visiškai patenkinti.

PILNAS PASIRINKIMAS "PLYWOOD"
Portland Cementas, Flooring (grindims), Lentos, "Plasterboard" ir Visokios Medžiagos Statybai.

All Phones HAymarket 1-2031
By All Means Bring Your Complete Material List and Save Here
ALL ADVERTISED ITEMS CASH AND CARRY FROM OUR YARDS

King Midas
2221 S. ASHLAND AVE.
2 FULL CITY BLOCKS OF REAL VALUES

The Sensational
SNAP-CURL SELF-SETTING
Čia yra Snap-Curl Self-Setting pusmetinis

Cream Oil ŠALTAS PUSMETINIS ir mašina ar be mašinos pusmetinis $2.95 & $4.95
Visokio sudėjimo plaukams
Įskaitome trinkimą, apkirpimą ir "test curl"
Peršukuokite plaukus su drėgnom šukom ir garbanos tuoj susigarbanuoja.
Vaikams pusmetiniai (bet kokie) $1.95
MŪSŲ POLISAS — JUS PATENKINTI
Jokių prikalbinėjimų! Tiktai dvi kainos
Visi pusmetiniai garantuojami.

Trinkimas ir sušukavimas $1.00
Kiekviena operatorė specialistė plaukų dažyme $1.95
Plaukų apkirpimas (bet kokio fasono) $1.00
Aliejinis plaukų pašviesinimas $1.95

Nesitrukdykite namuose nerizikuokite — įsigykite pusmetinį pas RAGSDALE
Už jokią kaina negausite geresnio pusmetinio.
RAGSDALE BEAUTY SHOP
Susitarimas nereikalingas. Salionas 1 a.
25 South Pulaski Road prie Madison SAcramento 2-9437
Atdara kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak. — šeštad. 9 val. ryto iki 6 val. vak.

"Drauge" rasite vėliausių, geriausių žinių.

CLASSIFIED AND "HELP WANTED" ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE

Parduodamas 5 kamb. medinis namas su 4 kamb. butu rūsy (basemente). Apšildymas krosnimis (stoves). Ant South Stewart Ave. prie 60-tos St. Kaina $6,000. Įmokėti reikia $1,500.

Kreiptis į

MR. C. KULIS
COmmodor 4-3650

BY OWNER

Sacrificing for quick sale. Midlothian lot 50x 300 feet. At Southwest corner of 149th and Kostner. Lovely residential street surrounded by lovely homes near churches, schools, transportation. Rock Island transportation. Phone Miss Lucy Warren, **ARerdeen 4-2468.**

$25,000 A DELUXE HOME — 5 room brick. Beautiful home. Enclosed rear porch. Tile bath, automatic hot water, including space upstairs for family living purposes. Near schools, churches, transportation. A real bargain. Call Now—

BEverly 8-9635 and
BEverly 8-4850

10934 ESMOND AVE. near Longwood Drive. Frame—3 bedr. home, with 3 enclosed porches, well insulated, landscaped, modern throughout, Modern kitchen, cabinet, finished in yellow. Beautifully kept home, seeing is believing. Call:

BEverly 8-9635 and
BEverly 8-4850

11718 LAWNDALE $10,500. 2 bedroom frame home 100x125 on high ground, garage, oil heat, refrigerator, stove and automatic washer included in price. A real buy for your dollar.

DONT DELAY CALL TODAY —
BEv. 8-9635 — BEv. 8-4850

PARDUODAMAS MŪRINIS NAMAS

5542 S. May St. — 2-jų aukštų mūro namas, stokeris, karšto vandens šiluma. Pajamų mėnesiui $285.00. Našlaitė priversta parduoti už žemą kainą. Apžiūrėti Sekmadieniais nuo 1 iki 6 v.v., klausti J. Waslo. Kitomis dienomis telefonuoti: —

WEntworth 6-4837
arba atsilankyti
911 W. 59th St.

Gražus 9 butų namas
arti 59th ir Morgan

Geras pirkinys pinigams investuoti. Garu apšild. su stokeriu. Geras finansavimas.

Skambinkite: —
HIlltop 5-6300

2 AUKŠTŲ NAMAS

Pardavimui 2 aukštų medinis namas, 4 butai: 2 po 5, 2 po 4. Geras rūsys. Naujai atremontuotas, gerame stovy. Balandžio 1 d. vienas butas bus laisvas.

GRovehill 6-9811

NORI PIRKTI

IEŠKAU pirkti lietuviškų kailinių. Puošnumas nesvarbu. Saizas nemažesnis kaip 40. Dėl kainos susitarsim ypatiškai arba per laiškus. Atsiliepti:

V. GERONAITIS
100 Cook St. Brooklyn 6, N. Y.

PARDAVIMUI

Parduodu 1941 HUDSON Coupe. Geram stovy; už prieinamą kainą. 7313 S. Artesian Ave.
PRospect 6-8230

PARDAVIMUI
TAVERNA IR "PACKAGE" LIKERIAI.

Pilnas rūsys, arti persėdimo kampo. 6 kambarių butas viršuj jei pageidaujama.

HIlltop 5-6300

BUSINESS SERVICES

Skubiai rūpestingai ir sumaniai aptarnauja patvirtintas T.V. dyleris Mes ateiname tiesiai pas jus į namus bet kur Harvey ar netolimoje apylinkėje. Mes taipgi prekiaujame plačiausiai žinomais televijos aparatais: Zenith, Philco, Dumont, Westinghouse ir kitais. Geromis sąlygomis išmainome jūsų senus aparatus. Kiekvienas kreipimasis žemiau paduotu telefonu susilauks rūpestingo ir mandagaus patarnavimo.

HARVEY TELEVISION & APPLIANCE, INC.
179 E. 154th Harvey 1621
HARVEY, ILL.
Paskambinkit ar ateikit šiandien.

Ar tu pažindinai savo kaimyną su "DRAUGU"?

"DRAUGAS" AGENCY

23 E. Jackson Blvd.
Tel. — WEbster 9-3196

HELP WANTED — VYRAI

MACHINISTS

(Must have job shop experience)

- 5 DAY WEEK
- GOOD PAY
- COMPANY BENEFITS
- NEW CLEAN SHOP
- CONVENIENT TRANSPORTATION

Apply Now

WESTERN PRINTING MACHINERY COMPANY
3519 N. SPAULDING
IRVING 8-1207

HANDYMAN

EXPERIENCED WITH TOOLS AND LABORATORY WORK
40 - 50 Years of Age Preferred
RADIATION COUNTER LABORATORIES, Inc.
1844 West 21st Street

CORE MAKER
(BENCH)

PERMANENT
TOP WAGES

DELTA STAR ELECTRIC CO
FOUNDRY DIVISION
2701 W. FULTON
CALL MR. SCHULTZ
SEeley 3-3200

Tool Room Help!

Plastic Molding plant;

- **MOLD MAKERS** — Days
- **DIE & MOLD REPAIR**
- **Machinists**—days & nights:
- **Radial Drill Press** — Nights;

ONLY EXPERIENCED MEN

Chicago Molded Products
1020 N. KOLMAR
(4530 WEST)

REIKALINGAS
Combination Man

VISOKIEMS BENDRIEMS DARBAMS GARAŽE

NUOLATINIS DARBAS
44 VAL. SAV.
GEROS DARBO SĄLYGOS
"Driver's license" būtinas.

Kreiptis: —
6415 S. WESTERN AVE..
MR. GASERO

VYRAI IR MOTERYS

VITAL DEFENSE

Drill Press Operators
AND ASSEMBLERS
Experience not necessary
WILL TRAIN

Work will be on Defense Project

JOHNSON FARE BOX CO.
4619 N. RAVENSWOOD
WHEN YOU APPLY
ASK FOR "DEPT. L"

Platinkite "Draugą"

HELP WANTED — VYRAI

- POLISHERS-BUFFERS
- PUNCH PRESS OPERATORS

Lots of Overtime

CRAFT MFG. CO
3949 W. SCHUBERT

Employment Office Open Saturday A.M. to 4:30 P.M.

PLASTICS
Hand and Semi Automatic;

COMPRESSION MOLDERS; MATERIAL HANDLERS;
AGE 21 to 45
Experienced or Inexperienced
DAY OR NIGHT SHIFT

Chicago Molded Products
1020 N. KOLMAR
(4500 WEST

Man Needed At Once
(Experience not necessary)

AUTO LUBRICATION
STEADY WORK
GOOD PAY.
CHRYSLER DEALER
138 North N.W. Highway
PARKRIDGE ILL.
NEwcastle 1-8460

Men Living South

To learn meat business.
Working in coolers.
GOOD PAY — STEADY WORK
5 DAY WEEK
PHONE
South Chicago 8-1363

Kepėjai, tortų sverikas ir Kremo maišytojas.
Naktinis darbas.

Farm Crest Bakeries
4550 W. Jackson Blvd.

TOP PAY

MATTRESS MAN
EXPERIENCED
Piece Work or Hourly Basis
GOOD WORKING CONDITIONS

MODERN SLEEP PRODUCTS
6438 S. Wenthworth

ARC WELDERS
AND
HELPERS

APPLY
FOLEY and LAVISH ENGINEERING CO.
1235 S. CAMPBELL AVE.

REIKALINGI PATYRĘ DAILYDĖS
(CARPENTERS)

GERAS DARBAS
SKAMBINKITE
Bruno Shukis
REpublic 7-8283 arba
RElliance 5-1268

HELP WANTED — MOTERYS

CLERKS
Needet

FOR
Accounting Department
OF
LARGE REASEARCH ORGANIZATION
Some typing desirable.

Pleasant working conditions. 5 day week. Near South side. Within 1 block of Elevated, Street Car & Bus

CALUMET 5-9600
EXTENSION 732

STENOGRAPHER
Sales Dept.
STEADY
5 DAY WEEK

GRINNELL
4425 S. Western Ave.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"!

HELP WANTED — FEMALE

VIENOS ADATOS MAŠINŲ SIUVĖJOS
5 dienų — 40 val. savaitė
Nuolatinis darbas
Geros darbo sąlygos
Grupių apdraudimas galimas
WADE SHIRT CO.
33 South Market Street
Mr. Al. Frank

GENERAL OFFICE

FOR CLERICAL and RECORD KEEPING

LIGHT TYPING
SHORTHAND HELPFUL.
WILL TRAIN
RELIABLE WEST SIDE MANUFACTURER

STROM STEEL BALL CO.
1850 S. 54th Ave. Cicero
OLympic 2-4090 Ext. 40

- TYPISTS
  Experienced & Beginners
- FILE CLERKS;
  Experienced; Will Train.
- Calculator Operators
- BOOKKEEPERS
- General Office Help

LIBERAL BENEFITS
37½ HOUR — 5 DAY WEEK
PERMANENT,
MODERN OFFICE
APPLY
L. SOLMER
120 S. LASALLE ST.
ROOM 400

YOUNG LADY

High School Graduate, Single. TYPING and LIGHT DICTATION. 35 Hour Week. — No Saturday. Good Opportunity for Advancement.
APPLY
PRUDENTIAL INSURANCE CO.
3616 W. Ogden Ave.

GENERAL OFFICE HELP
TYPISTS — CLERICAL
18 to 30
Prefer High School Graduates
Experienced or will consider Capable Beginners.
Modern Loop Office;
STEADY
5 day week.
CEntral 6-4041

Power Machine Operator
EXPERIENCED.

GOOD WORKING CONDITIONS
HOURS 8 TO 4:30

Frances Casket Interior Co.
615 W. RANDOLPH

REIKALINGA
MERGAITĖ
arMOTERIS
MOTINAI PAGELBĖTI
GERI NAMAI.
GYVENTI KARTU.
JAUNA PORA.
Prašome Dypukes atsiliepti. Atlyginimas pagal susitarimą.
Prašau skambinti
HARRISON 7-6359

TYPIST
Experience Not Neccessary

5 DAY WEEK
PLEASANT SURROUDINGS

SAUNDERS & CO.
3445 S. Lawndale Ave.
End of Lawndale Bus Line.
BIshop 7-5500
MR. BACON

Women Wanted!

- General office-Typist
- Comptometer Operators.
- Inventory Clerks
- Relief Switchboard

Ideal working cond. in modern office; Hospitalization and profit-sharing plan; Paid vac's plus many other Employee benefits; Permanent work.

Apply to

WESTERN TIRE AUTO · STORES
1333 South Cicero

YOUNG WOMEN

FOR HOUSEHOLD DUTIES
2 ADULTS - 2 CHILDREN
GOOD SALARY
Pleasant Home Environment

704 N. St. Louis Avenue
Phone SAcramento 2-8110

UŽSISAKYKIT "DRAUGĄ"

"Draugė" rasite vėliausių, geriausių žinių.

HELP WANTED — MOTERYS

STENOGRAPHER

ONE GIRL OFFICE
Must Have Fair Knowledge of BOOKKEEPING and TYPING
Shorthand Not Necessary
Pleasant Surroundings
APPLY
Darwin Products
2435 WEST 14th STREET
TAylor 9-6515
Ask For Mr. Pearl

GENERAL OFFICE ROUTINE

PERMANENT WORK

- TYPISTS
- FILING
- BOOKKEEPING

5 day — 40 hr. week
Good working conditions
Good starting salary
Many Employee benefits

Roddis Company
3865 West 41st Street

REIKALINGAS BUTAS

Savininkai, štai jūsų idealūs nuomininkai. Apdraudos (insurance) vyras, žmona ir metų kūdikis jieško 5 kamb. buto gražioj apylinkėj. N. W. ar W. priemiestyje. Galime pasikeisti gražiu 5 kamb. butu Berwyne, kur vaikai nepageidaujami. Nuoma iki $80. Geros rekomendac. Skambinkite Mr. Ackerman, **WAbash 2-5900 darbo** val. o **GUnderson 4-1196** vakarais ir sekmadieniais, "collect".

Tuojau norime užimti butą. Atsakingai šeima — 3 suaugę, būtinai reikalingas 4-5-6 kamb. neapstatytas butas South ar Southwest Sidėje. Vienoj vietoj gyvenome 29 m. Puikios rekomendacijos. Butą turime gauti iki Gegužės 1 d. Skambinkite: —

ENglewood 4-2391

Štai jūsų nuomininkai! 5 asmenų šeima (3 vaikai) labai reikalinga 5-6 kamb. neapstatyto buto šiaurės ar šiaurės vakarų daly. Šioj vietoj **gyvenom 26 m., dabar namas parduotas. Butą užimtume tuojau arba galime trumpą laiką palaukti. Geros rekomendacijos.** Bendradarbiausime su savininku.
HAymarket 1-3948.

Atsakingai 4 suaugusių dirbančių asmenų šeimai (vyras vienoj firmoj 28 m.) skubiai reikalingas 5 ar 6 kamb. neapstatytas butas pietvakarinėj daly. 14 m. šiame bute. Namas parduotas. Būsime puikūs nuomininkai. Skambinkite kasdien prieš 2 val. p. p. **STewart 3-4548,** visą dieną—šeštad. ir sekmad.

Savininkai, prašome mus tuojau pašaukti. Atsakinga pora su 1 vaiku jieško 3-4-5 kamb. neapstatyto apšild. buto vakaruose ar vakarų priemiestyje. Geriausios rekomendacijos. Būsime puikūs nuomininkai. Šiokiadieniais 9 iki 5 skambinkite **OLympic 2-9156, Mr. Price.**

Atsakingas pareigūnas, neseniai perkeltas į Chicagą, jieško 5-6 kamb. neapstatyto namo ar buto kur nors gražioj apylinkėj vakarų (far west) arba vakarų priemiestyje. Skambinkite šiokiadieniais **Finan. 6-2447**

Immediate possession wanted! Responsible family, 3 adults, desperately need 4-5-6 rm. unfurn. apartment on South or Southwest side. 29 years former address. Excellent refs. Must have by May 1st. Please call **ENglewood 4-2391.**
Atsakominga šeima—veterans, žmona ir kūdikis skubiai jieško 4-5 kamb. "bungalow" arti katalikiškos bažnyčios, vakaruose apylinkėj Oak Park, ar W. ar N.W. Mokėsime iki $75. mėn. Skambinkite **LOngbeach 1-4900** apartment 802.

Woman between ages 40 and 50 to care for 17 mon. old child. Some light housework. 2 rooms with own bath, $30 weekly salary. Western suburbs. Call:— **STanley 8-8322** or **STanley 8-5780.**

Responsible couple and 5 year old boy urgently need 4 or 5 room (2 bedroom) unfurnished apt. on 1st fl. North or Northwest Side. Pay up to $70. Will decorate and cooperate with landlord. Can take immediate possession. Please call: **MOhawk 4-0250.**

RIMTAS, NEVEDĖS ir suaugęs vyras (buv. D.P.) ieško pastoviam gyvenimui kambario su atskiru įėjimu. Kambarys turi būti ne perdaug toli nuo State ir Roosevelt Rd. kampo. Pranešti atvirute:
Ant. Kaunas,
3127 S. Union Ave.,
Chicago 16, Ill.

Jaunai atsakingai porai, dabar gyvenančiai perpildytame bute, reikalingas 3-4 kamb. (2 mieg., jei galima), su apšildymu ar be, neapstatytas butas šiaurinėj ar šiaurės vakarų daly (N or NW). Gali užimti tuojau ar kiek palaukti. Skambinti šiokiadieniais. **RAndolph 6-9582** nuo 8:30 ryto iki 4:30 popiet.

TUOJAU UŽIMSIME!

Jauna pora, su 5 mėnesių dukrele, skubiai jieško 3-4-5 kambarių neapstatyto, su apšild. ar be, buto West Sidėje, Cicero ar Berwyn. Patys dekoruosime. Už prieinamą nuomą.
Skambinkite: —
TOwnhall 3-2872

REIKALINGAS BUTAS

Can take immediate possession! Responsible couple urgently needs 4-5 room unfurn. apt. Rent to $60. Prefer North or Northwest. Good refs. Please call for good tenants to **Van Buren 6-8025.**

Landlords — Please Give This Your Immediate Attention! Unfurn. apt. needed because of Barry Ave. fire where 1 child perished, couple and 1 child need place to live. Doctors say wife must not go back to burned apt. North or West side. Call. days **BElmont 5-9503,** Evenings **AVenue 3-7266.**

Responsible couple both employed. Need 4 rm. unfurn. heated apt. on Southeast side. No children. Eleven years present place. Good refs. Call **BAyport 1-5072** mornings or late evenings.

3 adults (2 employed) 1 baby urgently need 4 rm. unfurn. apt. Prefer North or Northwest but will take any desirable neighborghood. Being evicted apr. 1st. Owner taking for daughter. Will be ideal tenants. Call **TAylor 9-2837.**

Prašau perskaityti ir tuojau mums paskambinti. Dėl kūdikio sveikatos turime tuojau išsikelti iš drėgno rūsio (basement). Patikimai šeimai iš 4 asm. (2 vaikai) labai skubiai reikalingas 4—5 kamb., su apšildymu ar be, neapstatytas butas. Pageidaujama šiaurės vakaruose (N. W.), bet gali būti ir bet kurioje geresnėje apylinkėje. **Buckingham 1-5450**

Western Electric Engineer. Wife and daughter need 4 or 5 room unfurn. heated apartment on West—Northwest side or West Suburbs. Can take immediate possession. Best refs. Call **PEnsacola 6-8690.**

Immediate Attention Please! Responsible couple and two school age daughters urgently need 4-5 room, unfurn. apt. on South or Southeast side. Not over $50. Now crowded in with relatives. Call **REgent 4-5554.**

RESPONSIBLE YOUNG COUPLE (Lithuanian Wife) 1 well behaved child desperately need 4 or 5 room unf. heated or unheat aedpt. on SW Side. 9 years present address. Owner taking for own use. Call soon as possible.
CLiffside 4-7719

Landlords — This Is Urgent! Family of 4 (2 well behaved Children) now living in unhealth quarters, desperately need 4-5 rm. unf. htd. or unheated apt. Prefer Southwest side near Catholic school if possible. Good refs. Please call: anytime— **LAkeview 5-7685 or BIshop 7-4882.**

Lietuvių šeima (4 asmenys) ieško 4 ar 6 kamb. neapstatyto buto Brighton ar Marquette Parko apylinkėse. Skambinkite vakarais:
FRontier 6-5352

Patikima pora, abu dirbantieji, be vaikų, skubiai ieško 4-5 kamb. su apšildymu ar be, neapstatyto buto vakarinėj daly ar vakariniuose priemiesčiuose. Gali tuojau užimti ar kiek palaukti. Skambinti šiokiadieniais po 4:30 **CRrawford 7-4896,** o šeštadieniais, sekmadieniais visą dieną

Landlords—This ir urgent. 2 employed adults need 3-4 room unheated unfurn. flat in any good neighborhood near transportation. Have gentle collie. 7½ years present addres. Being evicted. Owner taking. Call Mrs. Mius. **STate 2-2751** 9 to 4:30 Weekdays or Write 2320 **Janssen Ave.**

Turi tuojau persikelti. 5 asm. šeima (3 gerai išauklėtos mergaitės), skubiai jieško 4 ar 5 kamb., su apšildymu ar be, neapstatyto buto. Pageidauja vakarinėj ar šiaurės vakarų (W. or N.W.) daly, bet čitų į bet kurią gerą apylinkę. Yra išketlas. Skambinkite kaip galima skubiau:
LAwn. 1-0512

Patikima šeima, pietinės dalies (S. S.) bankininkas, žmona lietuvaitė ir du vaikai, jieško 4-5 kamb. neapstatyto buto pietinėj ar pietvakarinėj daly (S. or S.W.), netoli katalikiškos mokyklos. Geriausios rekomendacijos. Gali tuojau užimti ar kiek palaukti tinkamos vietos. Skambinkite **NOrmal 7-6055.**

Štai jūsų idealūs nuomininkai! Jauna pora, abu dirbą, be vaikų, be "pets" skubiai reikalingi 3-4 ar 5 kamb. neapstatyto buto. Pageidauja vakaruose arba šiaurvakaruose. Iki $65 mėn. Gali tuojau užmti. Skambinkite **SPaulding 2-3565** vakarais — **LAfayette 3-7632** šiokiad.

Patikima pora be vaaiku ir be "pets" skubiai jieško 4-5 kambarių buto, neapstatyto, su šiluma ar be, pietų vakaruose. Namą pardavė: savininko sūnus užims butą. Busime geri nuomininkai. Skambinkite: —
LAwndale 1-0124 po 5:30

Atsakingas bidnierius su šeima, 4 suaugę, 3 dirba, skubiai jieško 4-5 kamb. neapstatyto buto Ciceroje ar Berwyne. Šioje vietoje gyv. 6 met. Savininkas užima butą. Geriausios rekomendacijos. Skambinkite **TOwnhall 3-4035** vakarais.

PROGOS — OPPORTUNITIES

PARDAVIMUI BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

Kambarys, virtuvė ir "petišinas" užpakaly gyvenimui. Nuoma prieinama.
4504 S. WASHTENAW AVE.

ESTABLISHED CLEANING STORE

Route included. Completely equipped. 2,000 handles entire deal. Good apportunity. Good Lease. Low rent. Please call:

BOULEVARD 8-3315

PROGOS — OPPORTUNITIES

GOOD BUSINESS BUY
Meat Market S. W. Side

Modern fixtures. Reasonable rent. Good lease available. Business established twenty years.
4 living rooms.
Owner must sell. Best offer.

Phone **REliance 5-3806**

Good Business Buy
AN OLD ESTABLISHED MANUFACTURING CONCERN
TAILOR'S CHALK.

In business since 1904. Modern equipment. Long lease. Low rental. $3,000 will handle
Phone LINCOLN 9-6448

(COME AND GET IT)
BY OWNER
A SACRIFICE

Hardware Store — Well established. Excellent opportunity for couple. Long lease. Reasonable rent. Clear profit. Good location. Nice clientele. In business district. Call **AMbasador 2-0697 or AMbasador 2-8954.**

BUSY TAVERN

With 4 room apartment In fine residential neighborhood from which it draws steady, profitable trade. Full equipment includes television and piano. Owner has other interests, will sacrifice for quick sale. Phone **VIctory 2-8855** for special app't. Full inspection is invited.
3158 S. UNION AVE.

GROCERY & MARKET
WELL ESTABLISHED TRADE;
30 years in business
Has 4 rms. in rear. With garage. Must sacrifice for quick sale.
By owner. Address
DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

GOOD BUSINESS BUY

GROCERY & MARKET—S. W. Side Compplete new fixtures. Large clean stock. 4 yr. lease. Reasonable rental. Doing good business. Owner will sacrifice for quick sale. Best offer.

Phone
PArtsmouth 7-9570

MĖSINĖ IR VALGOMŲ PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

BIZNIS ĮSTEIGTAS PRIEŠ DAUG METŲ.
Labai prieinama kaina.
Pardavimo priežastį sužinosite vietoj
Skambinkite: —
YArds 7-3558

GOOD BUSINESS BUY
HAND LAUNDRY

Southwest side. Business established over 26 years. Modern living quarters in rear. Steam heat. Good lease and low rental. Forced to sell.
Phone
NEvada 8-4229 or KEystone 9-0176

BY OWNER. A BARGAIN. Delicatessen. Frozen Foods. Steady trade, well established, excellent location and business is business district. 65 rent. Living quarters. Well heated. Must sacrifice due to other interests. Call
EUclid 3-3172

PARDAVIMUI TAVERNA
prie kampo su 7 kamb. butu.
Kreiptis Mrs. CORCORAN
7258 S. Racine

Geras biznio pirkinys.

Juvelyro krautuvė. Šiaurės vakaruose (N.W.). Moderniųs įrengimai. Daug prekių. Žema nuoma. Dviems metams sutartis. Galima atnaujinti. Savininkas šeina į kariuomenę ir turi parduoti. Skambinkite

HUmboldt 6-2689

TAVERNA

Marquette Park Apylinkėj. Matykite rytais iki pietų arba vakarais po septynių.

2650 W. 69th St.

BY OWNER
Sacrificing for a quick sale.
Grocery and Cold Meats

Fully equipped. Good going business Steady trade. Excellent location in business district. Also living quarters included. Must sell at once. Owner has other interests.

Call OLympic 2-0687

GOOD BUSINESS BUY
GROCERY STORE

Established 23 years.
Low rental property. Lease available Adequate living quarters. Ideal for Lithuanian family.

3149 W. 111th St.
NEAR KEDZIE

GOOD BUSINESS BUY
Grocery & Meat Market.

S.S. Modern fixtures. Good lease low Rental. A well established business for sale by owner. Will sacrifice for quick sale. Phone: —

ENglewood 4-9120

Geriausias beveik naujų įrengimų pasiūlymas už grynus pinigus. SODA FOUNTAIN—9-ių pėdų Bastian ir Blessing; 5 galionų talpos ledams (ice cream) ar šaldytam "custard" gaminti mašina; 18 pėdų "lunch counter" ir 9 "stoves"; "doughnut" mašina ir "dispensing case"; 3 stalčių "Toastmaster" bandelių ir maisto šildytuvas. Šie įrengimai visi tobulame stovyje. Teirautkitės **120 Lincolnway East, Valparaiso, Ind., Tel.: Valparaiso 1107J ar 798M.**

ENERGINGAI GINA LIETUVOS BYLĄ

DAYTON, Ohio. — Paskutinių savaičių laikotarpy vietos amerikiečių dienraščiuose vėl buvo iškeltas Lietuvos bylos klausimas. "Dayton Daily News" buvo įdėjusios du kun. J. Jutkevičiaus, vyr. Vyčių dvasios vado ir Lietuvos reikalų ko misijos pirmininko, laiškus, kuriuose nusakoma sunki Lietuvos padėtis komunistinės Rusijos vergijoje ir reiškiama tvirta viltis, kad Lietuva, talkininkaujant vakariečiams, išsikovos sau laisvę. Kitas amerikiečių dienraštis "Journal Herald" buvo įsidėjęs to paties kun. J. Jutkevičiaus iš Warcester, Mass., ir F. Grinūtės iš Chicagos laiškus, kuriuose redakcijai dėkojama už rodomą prielankumą kenčiančiai Lietuvai ir taip pat reiškiama viltis, kad netrukus Lietuvą išvys laisvės rytą. Miela, kad čia gimusieji taip energingai kovoja už Lietuvos reikalus. Garbė Lietuvos Vyčių organizacijai ir jos nariams!

— **Daugelis lietuvių** dar nepaaukojo Vasario 16-sios proga Lietuvos laisvės kovai vesti. Ypatingai tas reikalas neturėtų būti pamirštas tų, kuriuos išaugino Lietuvos žemelė. Kiekvienas dirbantysis bent po penkinę turėtų pasiųsti šiuo adresu: American Lithuanian Council, 1793 Halsted St., Chicago 8, Ill.

— **J. Dėdinas,** advokatas, netrukus iš Anglijos atvyksta pas savo dėdę Jurgį Zubricką, kuris jam parūpino reikiamus dokumentus.

— **Jau kuris laikas,** kaip sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje veikia vyčių spaudos kioskas. Galima gauti pirkti "Draugo", Pranciškonų, "Gabijos", ALT-bos ir kitų leidyklų leidinių. Gauta naujų leidinių: romanų, novelių ir kit. Be to, galima gauti leidinių apie Lietuvą anglų kalboje.

— **S. ir J. Raštikiai** turėjo krikštynas. Per Velykų šventes pakrikštytas sūnus, vardu Julijonas. Raštikiai augina ir dukrelę Aušrelę. Julius Raštikis vargoninkauja vietos lietuvių Šv. Kryžiaus parapijoje, vadovauja chorui, daug pasidarbuoja paruošiant įvairių parengimų programas.

— **Kovo 31 d. parapijos** choras rengia vakarą, kurio metu pirmą kartą pasirodys J. Noreikos orkertrėlis.

— **Gegužės mėn.** pradžioje vyčiai rengia vakarą su lietuvišku vaidinimu ir kita programa.

— **Araminai** prieš pat Velykas nusipirko naują mašiną.

— **Jan Janis,** lietuvaitė iš Chicagos, dirba netoli nuo Dayton miestuke Yellow Springs, Ohio. Buvo atvykusi į Vasario 16-sios paminėjimą Daytone. Mergaitė patriotiško nusiteikimo ir pilna gerų norų išmokti puikiai lietuvių kalbą. Laiške, teiraudamosi lietuvių kalbai mokytis knygų, rašo: "...I am very eager to get these books in hopes of bettering my speech and being prepared to help Lithuania in the future, if there is any way possible"...

— **Balandžio 28 ir 29 dienomis** Cincinnati, Ohio, mieste įvyks Ohio-Michigan apskričio vyčių seimelis, į kurį ruošiasi vykti nemažas būrys daytoniečių. Nors Cincinnati mieste tėra mažas skaičius lietuvių, tačiau gražiai veikia vyčių kuopa, pajėgdama sušaukti net suvažiavimus. Didžiulės lietuvių kolonijos, kaipo antai — Grand Rajids, Mich., Baltimore, Md. ir kit., turėtų daug ko pasimokyti iš mažytės Cincinnati lietuvių saujelės, turinčios tik apie šimtą lietuviškų sielų. Lietuviškai veiklai Cincinnati mieste vadovauja kun. P. Gailevičius, O. P., dirbąs sve timtaučių parapijoje.

L. V.

RESPUBLIKONŲ KANDIDATAS

Robert Lee Hunter yra respublikonų kandidatas į Chicagos mayorus. Hunter yra vedęs i turi keturis vaikus. Čia jį matome šeimoje.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Juozas Kruminas, **Naktis viršum širdies,** vieno susitikimo istorija, išleido "Gabija", JAV-se 1950 m., viršelis dail. P. Osmolskio, tiražas 1,500 egz., pusl. 141, kaina $1.50.

"Draugo" poezijos konkurse laimėjęs premiją Juozas Kruminas pasirodė su nauju veikalu. Tai vienos, besikryžuojančios ir kenčiančios meilės istorija: Vytautas Gavėnas, meniškų palinkimų žmogus, vienų šokių metu pamilsta inteligentišką Lietuvos ūkio dukrą Nijolę. Pergyvena gilų ilgesį. Tačiau ją myli ir jau sužieduotuves yra pramatęs mokytojas Kazys Kuncaitis. Vienos medžioklės metu Kuncaitis, nukaudamas prie Vytauto priselinusį vilką, išgelbsti jo gyvybę. Prašo, kad Vytautas neatitrauktų Nijolės nuo jo. Vytautas svyruoja tarp dėkingumo draugui ir meilės Nijolei. Sueina net į artimesnę pažintį su Regina. Visdėlto, įvyksta sužieduotuvės Vytauto su Nijole. Kuncaitis iš desperatiško nusivylimo nuklysta į pamiškę, kur vilkų rujos jį sudrasko. Nijolė kankinasi, kad ji galėjo būti Kuncaičio mirties priežastimi, atsisakydama tekėti už jo. Ji ištisus metus laiko gedulą, neteka už Vytauto. Tas vėl atnaujina draugystę su Regina.

Ateina raudonųjų antplūdis. Vytautą pritrenkia žinia, kad bolševikai ištrėmė jo tėvą, Nijolę ir jos brolį. Dabar jis jaučia, kad ir jo kelias — dalintis tremties vargu su jais. Nuėjęs į miliciją jis, žinodamas, kad yra ieškomas, pasiduoda.

Veikalas turi stiprią intrygą. Įdomiai supinti įvykiai ir gyvai pertiekti psichologiniai pergyvenimai. Personažai ryškūs. Kiek nenatūralus atrodo medžiotojų įgąsdinto vilko ruošimasis užpulti ginkluotą vyrą. Veikale - kelios užuominos apie saužudybę. Reikiamai nėra išryškinta to akto neigiama vertė moraliniu atžvilgiu.

Tačiau apskritai — veikalas vertingas. Kaikurie posakiai artėja prie aforizmų, kaip šie:

— Jūs manote, kad ilgesį galima užgesyti vynu? Sėdėti su draugais ištisas naktis restorane, girdėti girtas kalbas ir girtą juoką, nesąmoningus posakius ir kvailus pokštus, pačiam jausti sunkų svaigulį ir paskui pabusti skaudančia galva — jūs manote ilgesys nuo to praeina? (p. 30).

— Sunku sulaikyti širdį, jeigu jos įsibėgėjimas didelis, ir dar sunkiau užlieti ją dirbtinu džiaugsmu, jeigu joje gyvena sielvartas (p. 31-32).

— Savo laimėje žmogus neprivalo pats būti žiaurus; jis gali neatjausti svetimos kančios, tačiau niekad neturi būti taip, kad jis džiaugtųsi ja (p. 71).

J. Pr.

Vyt. Tamulaitis, **Raguvos malūninkas,** iliustracijos Žyg. Žilinsko, išleido "Rūta" Kanadoje, 1951 m., pusl. 60, atspausta 1,250 egz., kaina $0.25.

Apysakymėlis iš sukilimo Lietuvoje prieš caro okupaciją, kai "maskolio įsmeigtas durklas tėvų dirvonuose per giliai perskrodė žemę, ir iš jos ėmė veržtis jau nebe ašaros, o susitvenkęs pyktis ir rūstus grūmojimas" (p. 13).

Raguvos malūno savininkas tuo metu buvo šykštuolis, kurs "ir tėvą ant šuns išmainys, kad tik priedo gautų" (p. 20). Pas jį atvyko sukilėlių organizatorius Mykolas. Gyvendamas pas malūninin̄ką ir betelkdamas vyrus naujam žygiui, jisai susipažino su jo dukterimi Gražina, kuri atlikdavo jam ryšininkės pareigas. Jų pažintis virto meile. Gražina pranešė Mykolui girdėtą pasikalbėjimą — tėvas išdavė sukilėlius rusams. Gražina gi buvo skirta rusų agentui dvarininkui Zarembai.

Mykolas išsiskubina nubausti tą gyvų žmonių pirklį, kurs rankpinigius sumokėjo išdavikui. Zaremba žūna kardais besikaudamas su Mykolu. Šis sutelkia sukilėlius ir atakuoja rusus, bežudančius moteris, begrobiančius ūkius. Gražiną rado mirtinai kulkos pervertą. Mykolas atkakliai kovėsi, kol pats žuvo nuo gausesnio priešo. Jo priešmirtinis prašymas buvo išpildytas — slapta jis buvo palaidotas šalia Gražinos.

Apsakymėlis gyvas, vaizdus, be ypatingų stiliaus netikėtinumų, bet žadinąs kovingą patriotizmą, už tautos laisvę, sukeliąs pasibjaurėjimą gobšu ir išdaviku.

Šis leidinys, tai "Prošvaisčių Skaitymų" nr. 1. Numatoma tokių knygučių serija. Sekantis leidinys numatomas Balio Gražulio "Išdavimas".

J. Pr.

Dirvos Dienrodis-Kalendorius 1951 m., "Dirvos" leidinys, 96 pusl.

Šalia kalendorinių dalykų duodami JAV ir Lietuvos himnai, B. Naujoko rašinys "Uodas", keletas astronominių žinių, patarimai kaip ir rašyti laiškus, pasiuntinybių, konsulatų, laikraščių adresai, minėtinos dienos, lyginamoji matų lentelė. Duodami patarimai laikraščio bendradarbiams bei korespondentams, daugiausiai specialiai taikinti "Dirvos" bendradarbiams. Reikšminga, kad kalendoriaus autorius, sudarydamas Lietuvos pasiuntinybių adresus, pamiršo Lietuvos ministerį prie Vatikano, o pažymėdamas knygų platinimo centrus pamiršo Lietuvių Katalikų Spaudos Draugiją — Lietuviškos Knygos Klubą Chicagoje (2334 So. Oakley), kurs išleido nemažai lietuviškų knygų, jų tarpe ir "partizanus už geležinės uždangos".

Mūsų Vytis, mimiografuotas akademinio skautų sąjūdžio laikraštis, Nr. 1 (29).

Rašo K. Pelėkis apie skautų uždavinius statant naujos Lietuvos rūmą, prof. Ig. Končius skatina į veržlų veiklumą, fil Vyt. Stasiškis rašo apie idealizmą ir realybę, aprašomos gražios ir prasmingos Belgijos skautų vyčių įžodžio apeigos, pasaulio ir lietuvių skautų vyčių gyvenimo apžvalga.

Laikraštis daro gerą įspūdį. Kadangi skautai yra gražaus žmonių ir tautų sugyvenimo ugdytojai, straipsneliui apie Kolumbiją nereikėjo duoti antraštę: "Dešine žegnojasi, kaire vagia..." Šios apžvalgos autoriui teko lankytis Kolumbijoje ir teko patirti, kad toksai atsiliepimas nėra tikslus apibudinant kolumbiečius.

Lietuvių Dienos, nr. 2. Puikiai iliustruotas žurnalas, "Naujosios Romuvos" formato. Viršelyje didelis VLIKo pirm. M. Krupavičiaus atvaizdas, šiurpios iliustracijos — nužudytieji Lietuvos partizanai, M. Biržiškos straipsnis apie Nepriklausomybės akto skelbėjus, pasikalbėjimas su komp. J. Žilevičiumi apie Č. Sasnausko muziką, M. Vaitkus rašo apie Jakštą ir Vaižgantą, raštai anglų kalba apie Lietuvą. Labai gausu iliustracijų. Net vietiniai Amerikos lietuviai pamatę šį žurnalą gėrisi ir stebisi, kad lietuviai tokį puikų įstengia išleisti. Prenumerata metams $3.00, adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, California.

Budriko Radio Programa

Nepamirškite pasiklausyti Budriko radijo programos šį sekmadienį 5:30 val. po pietų iš stoties WCFL, 1000 kil. Tikrai pasigėrėsite gražiomis dainomis bei gera muzika. Leidėjai — Jos. F. Budrik, Inc. prekybos namai, adresu 3241 S. Halsted St., Chicagoje.

B. C.

Tas, kurs gali neigti Dievą akivaizdoje žvaigždėtos nakties, akivaizdoje savo brangiausiųjų asmenų kapo, akivaizdoje kankinystės, yra labai nelaimingas ir labai kaltas. —*G. Mazzini*

ĮDOMIOS KNYGOS

PAPIGINTA KNYGA
Apdovanokite visus pažįstamus amerikiečius **T. Angelaičio** anglų k. knyga
Who Is Worse Stalin Or Hitler?
Knygoje aprašoma Tėvynės kančios ir kovos už laisvę. Kaina **75 c.** Perkant 5 egz. ir daugiau — **50 c.**
Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS 2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois
Užsakytos knygos pasiunčiamos paštu.

THE STORY OF LITHUANIA
— Parašė —
Thomas G. Chase
Trumpas, tikslus ir įdomus aprašymas lietuvių tautos istorinių laimėjimų per paskutinį tūkstantį metų. Šiai knygai įvadą yra parašęs garsus laikraštininkas istorikas William Henry Camberlin. Ji taikoma angliškai skaitančiai visuomenei.
PUIKI DOVANA AMERIKIEČIAMS
jų mokykloms ir knygynams, paskleidimui tikslių informacijų apie Lietuvą svetimųjų tarpe.
392 pusl. kaina $3.50
Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

OAK HAVEN
NURSING HOME
FOR CONVALESCENTS AND ELDERLY PEOPLE
EXCELLENT CARE
Nurses on Duty 24 Hours.
HOMELIKE ATMOSPHER
GOOD FOOD
Registered Home.
Enquiry Invited.
ELGIN 8838 — 731 LINDEN
Write, phone or wire to Dept. L.

SIMS BROTHERS
RADIO TELEVISION SERVICE
656 E. 43rd
Visų firmų televizijos aparatų ir radijų darbas atliekamas teisingai
ĮTAISYMAI IR PATAISYMAI
Skubus patarnavimas už prieinamas kainas.
Darbas garantuojamas.
Nemokamai paimame ir pristatome.
Skambinkite: —
DRexel 3-4600

VISI CROSLEY MODELIAI
PARDAVIMAS IR APTARNAVIMAS
Ekonomiškiausias pirkti. Turėti, Operuoti.
Pataisome visokius automobilius
GARANTUOTAS DARBAS
TAYLOR MOTOR SERVICE
1578 NORTHWEST HWY.
(Tarp River Road ir Sears & Roebuck ant Northwest Hwy.)
Atidaryta nuo 8 v. ryto iki 9 v.v.

Medžiagos paskaitoms Lietuvos švenčių minėjimuose ir rūpimais klausimais susirinkimuose diskutuoti rasite neseniai išleistoje
Prel. J. BALKŪNO knygelėje
Lietuvybės Silpnėjimo Priežastys
Knygelėje atspausdinti šie straipsniai: Lietuvybės silpnėjimo priežastys, Kenčiančioji Lietuva ir **Lietuvos Genocidas**
24 pusl. Kaina 30 centų
Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Ritminės gimnastikos ir modernaus šokio studija. Vadovauja Liucija Grigaliūnaitė ir Aldona Valeišaitė. Atskiros mankštos ir šokių grupės moterims, jaunimui ir vaikams (nuo 3 metų amžiaus). Telefonuoti CAlumet 5-9339 kasdien nuo 11 iki 1 val. dieną ir Antr., Ketvirtad. ir Šeštad. nuo 5 iki 7 v.v. 3630 S. Halsted St. (prieš Liet. Auditoriją).

KATHERINE K. CORSET SHOP
Estensive selection of foundation garments, surgical

garments. Surgical garments for men & women.
Figure Control
7140 S. Exchange SAg. 1-2076

JIEŠKOMI ASMENYS
Jieškau brolių: **Vlado Šemioto** ir **Boleslovo Vlado Šemioto**, kilusių iš Varnių m., Telšių apskr., gyvenusių Čikagoje.
Žinantieji malonėkite pranešti šiuo adresu:
ST. ŠEMIOTAS
723 W. 21th St.
telef.: MOnroe 6-5644

Dėmesio namų savininkams! Visokių rūšių CEMENTO DARBAI: Takeliai — Rūsių (basement) — grindys. Paskambinkite mums šiandien apskaičiavimui.
Kainos vis dar prieinamos
Kay's Concrete Construction
Mes vykstame bet kur — į miestą ir priemiesčius.
Skambinkite **BLUE ISLAND 284**

DĖMESIO TĖVAMS!
CAMP VILLA JEROME
katalikams berniukams 8-15
Friess Lake, Hubertus, Wis.
PRIEINAMOS KAINOS
SAVAITĖMIS ar MĖNESIAIS
UŽSAKYMUS
PRIIMAME DABAR
Telefonuokite
Milwaukee, GLenview 3-1500
ar rašykite
2017 N. 60th St.
Milwaukee 8, Wis.

NORI PIRKTI
REIKALINGAS PIJANAS
Didelis ar mažas bet kokiame stovy, arba fortepijonas.
ROckwell 2-6606.

A. A.
STANISLAVA KUIZIN
PAGAL PIRMU VYRU BEINOR
(PETRUSEVIČIŪTĖ)
Gyveno 2548 W. Marquette Rd.

Mirė kovo 29 d., 1951, 5:3? val. vak., sulaukus pusamž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Viduklės parap. Amerikoj išgyveno 43 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Antanas, duktė Stefanija Shelus, žentas Albert, du sūnūs: Petras Beinor, marti Rita ir Edward Beinor, marti Helen, Keturi anūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė S.L.A. 122 kuopai.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans kopl., 6845 S. Western Avenue, Tel. REpublic 7-8600.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, bal. 2 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Gimimo Panelės Švenč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, Duktė, Sūnūs, Žentas, Marčios ir Anūkai
Laidotuvių direktorius L. Bukauskas. Tel. PUllman 5-9661

Penkerių metų mirties sukaktuvės
A. A.
ONA LAURINAITIS

Jau sukako penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą mamytę.

Netekome savo mylimosios balandžio 1 d., 1946 m. Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną atilsį.

Mes, atmindami mamytės ir tėvelio pasitraukimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas šv. Mišias (su egzekvijomis) balandžio 2 d., 1951 m., St. Therese's parapijos bažnyčioje, Wayland, Mich., 8 val. ryto už sielas a. a. Onos ir Jono Laurinaičių.

Kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Onos ir Jono sielas.

Nuliūdę: **Duktė ir Sūnūs**

DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS
A. A.
JONAS WAINAVIČIUS

Jau sukako du metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvelį.

Netekome savo mylimo balandžio 4 d., 1949.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo neikados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną atilsį.

Mes, atmindami jo liūdną pasitraukimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas šv. Mišias balandžio 4 d., šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, ir 7 val. ryto.

Kviečiame visus gimines, kaimynus, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Jono Wainavičiaus sielą.

Nuliūdę: žmona Liudvika, sūnūs: Jonas ir Elbertas ir marti Frances, 3207 S. Lowe Ave. CAlumet 5-0419.

PADĖKA
A. A.
ANTHONY VIRGINIS

kuris mirė kovo 12 d., 1951 ir tapo palaidotas kovo 16 d., o dabar ilsis Šv. Kazimiero kapinėse amžinai nutilęs ir negalėdamas atidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes, atmindami ir apgailėdami jo pasitraukimą iš mūsų tarpo, dėkojame mūsų dvasiškiems tėveliams: kun. kleb. A. Martinkui, kun. B. Griniui, kun. A. Valančiui, kun. V. Urbai ir kun. S. Šantarui, kurie atlaikė įspūdingas pamaldas už jo sielą ir kun. kleb. A. Martinkui, kuris pasakė pritaikintą pamokslą.

Dėkojame vargoninkams: p. p. K. Gaubiui, A. Mondeikai, A. Giedraičiui, prof. A. Pociui, V. Kuliui ir Dr. A. Stulgai už giedojimą.

Širdingai dėkojame Seselėms Kazimierietėms už nuoširdžią užuojautą.

Dėkojame policininkui p. Frank Baravitz ir jo pagelbininkams už tvarkos palaikymą.

Dėkojame šv. Mišių ir gėlių aukotojams.

Dėkojame graboriui P. J. Ridikui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžinastį, o mums palengvino perkęsti nuliūdimą ir rūpesčius. Dėkojame grabnešiams ir garbės grabnešėms ir visiems, kurie paguodė mus nuliūdimo valandoje ir pagaliau, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau Antanai, lai Dievas suteikia amžiną atilsį.

Nuliūdę licka: Motina ir Brolis.

A. A.
ZUZANA ŽEKIENĖ
(JASAITĖ)
Gyveno 817 8th Street, Waukegan, Illinois

Mirė Kovo 30 d., 1951 m., 7:20 val. ryte, Šv. Teresės ligoninėje, Waukegan, Ill.

Gimė Lapkričio 1 d., 1886 m., Lietuvoje Telšių Apskrityje, (Luokės Paštas), Jenapolio parapijoje, Slovių kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko dideliame nuliudime: sūnų, Daktarą Joną ir jo žmoną Moniką; dukterį Diana ir jos vyrą Leo Schreder; anukę Zuzana; anuką James Horn. Seserį Eleanor Calene. Pusbrolį A. Jasą, gyv. Girardville, Pa. ir seserį Lietuvoje.

Priklausė pric: Tretininkų Draugijos, Šv. Baltramiejaus parapijoje, Waukegane, Ill.; Tėvų Marijonų Bendradarbių Draugijos.

Kūnas pašarvuotas Petrošiaus koplyčioje, Sheridan Rd. ir 10th Str., North Chicago, Illinois.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, Balandžio 2 d., 1951 m., 9:00 valandą ryto bus išlydėta į Šv. Baltramiejaus parapijos bažnyčią, kur įvyks gedulingso pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Ascension kapines, Libertyville, Ill.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus, ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, Duktė, Marti, Žentas ir Anūkai.

Laidotuvių direktorius: Petrošius, tel. Majestic 965, No. Chicago, Ill.

Aplink mus

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBĖSE

× **Dr. P. Daužvardis,** Lietuvos konsulas, šiandien, kovo 31, 3 val. popiet Bismarck viešbutyje American Legion institute mokslinėms pratyboms (seminare) kalbės tema "Communism and its dangers''. Tame pačiame posėdyj kalbės dar: Notre Dame Universiteto teisių fakulteto dekanas Clarence Manion, FBI atstovas George R. McSwain ir Chicago Tribune redaktorius Frank R. Hughes.

× **Nauja valdyba.** Šv. Kazimiero kapinių direktorių susirinkime į naują valdybą išrinkti: pirmininku kun. **V. Černiauskas,** Šv. Juozapo parapijos So. Chicagoj klebonas, vice pirmininku kun. **M. Švarlis,** ŠŠ. Petro ir Pauliaus parapijos West Pullmane klebonas, iždininku kun. **J. Paškauskas,** Gimimo Šv. Panos Marijos parapijos klebonas, ir sekretorium **P. Mikolaitis** iš West Pullmano.

× **Juozo Valaičio,** "Draugo" administratoriaus padėjėjo, namuose įvyko nelaimė: pusantrų metų sūnus Leonas pribėgęs prie atdaro lango buto antrame augšte tiek persisvėrė, kad iki suspėta pribėgti ir sugriebti iškrito ant betoninio grindinio. Paimtas į Šv. Antano ligoninę, kur gydytojai rado nulaužtą kojytę. Tiriama ar nėra sunkesnio viduje sužeidimo. Redakcijos ir administracijos personalas J. Valaičiui, žmonai ir visai šeimai dėl tos nelaimės reiškia nuoširdžią užuojautą.

× **A. a. Suzana Žekienė** iš Waukegano, Ill., mirė vakar rytą. Velionė buvo didelė "Draugo" bičiulė ir "tremtinių motina''. Net prieš mirtį jos lankytojoms skundėsi: "Kada aš atsakysiu į visus tremtinių laiškus? Ir pa ketų reiktų pasiųsti". Prieš mėnesį jai jau negaluojant staiga susirgęs mirė jos vyras Jonas.

× **Kun. A. Zakarauskas,** Šv. Kryžiaus parapijos vikaras, rytoj, balandžio 1 d. 6 val. vakare Šv. Mykolo parapijos salėj North Side rodys spalvuotą filmą — Kelionę į Romą Šventųjų Metų proga. Jis pats pagamino tą filmą, kurią tikrai vertą pamatyti.

× **Visi rytoj visus susitikę** Lietuvių auditorijoj metiniame Federacijos Chicagos apskrities parengime, kur linksmą A. Gustaičio veikalą režisuoja Stasys Pilka.

× **Redaktoriai — St. Pieža ir L. Šimutis** vakar išskrido į Vašingtoną dalyvauti NCCM metiniame suvažiavime, kuris bus kovo 31 d. ir balandžio 1 d.

× **p-nia Alena Raubiškienė,** iš West Sidės, prisidėjo prie geraširdžių rėmėjų, paaukodama $5.00 TT. Marijonų Naujos Statybos Fondui.

× **A. K. Valukas,** ALT Chicagos skyriaus pirmininkas, šiuo metu atostogauja Miami, Floridoj. Rašo, oras gražus, šiltas, maudytis sąlygos geros.

× **Mirė Konstancija Beisinienė,** gyv. Indiana Harbore, Ind. Palaidota Šv. Kazimiero kapuose kovo 29 d. Velionė buvo gera katalikė, pavyzdinga lietuvė.

— **J. Daniusevičius** lituanistinės mokyklos parengimo proga Brocktone, Mass. plačiai nušvietė lietuvių kovą už gimtosios kalbos mokymą nuo tautinio atgimimo ligi dabar, nurodė reikalą mokyti jaunąją kartą lietuviškų dalykų išeivijoje ir išryškino lituanistinės mokyklos sunkias darbo sąlygas. jau kelintą kartą baigiu skaityti "Partizanus už geležinės uždangos". Ta knyga — tai mūsų dvasinė tvirtovė. Joje matai, ką lietuviškas atkaklumas, drąsa ir pasiryžimas gali padaryti... Ta knyga turėtų būti išversta į anglų kalbą ir paskleista drauge su "Genocidu".

— **Išardė klubą.** Nepriklausomingas Lietuvių Siuvėjų Klubas Brooklyne narių komunistų pasidarbavimu išardytas. Pastarame susirinkime nutarta per daugelį metų sudėtus buvusių narių pinigus pasidalinti dabartinių narių tarpe. Sakoma, kad komunistai tai darė iš baimės, jog naujoji karta galinti ateiti ir jų užmačioms padaryti galą. Sumanymai klubo iždu paremti neturtingus lietuvius moksleivius ir bent $500 skirti našlaičių šalpai buvo atmesti. Tame gėdingame darbe sakoma komunistams talkinę ir kaikurie besidedą "tautininkais".

— **Dail. Krasauskas,** buvęs "Naujojo Gyvenimo" redakcijos narys, dirba Waterburyj artimoj savo specialybėj. Jis nepailstamai veikia įvairiose kultūrinėse srityse, aukodamas savo talentą ir visą atliekamą laiką.

— **J. Markauskas** iš Mahanoy City, Pa., nepaprastu būdu nusišovė. Šautuvu bešaudant į taikinį viena kulka atsimušus į akmenį pataikė jam į galvą, mirtinai sužeisdama. Paimtas į ligoninę jaunuolis mirė.

— **Tautų festivalis.** Kovo 31 d. Mass. Technologijos Institute Bostone ruošiamas 7-tas metinis Naujosios Anglijos Tautų festivalis. Lietuvių programoj dalyvavaus O. Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė.

— **V. Šmulkštys,** buv. seimo atstovas ir jaunasis dr. V. Šmulkštys Waterbury įsigijo nuosavą namą. Lietuvos vadavimo reikalams Šmulkščiai visuomet duoda stambias sumas.

— **S. Sužiedėlis** skaitys paskaitą vysk. M. Valančiaus minėjime, kuris rengiamas balandžio 8 d. Brocktone, Mass., parapijos salėj.

— **Adolfas Žilys,** agronomo Jono Žilio brolis, po operacijos mirė š. m. kovo 12 d. Palaidotas Worcesteryje, Mass.

— **Programa iš naujos stoties.** Lietuvos Vyčių Pittsburge radijo programa pradėta transliuoti iš naujos stoties — WLOA.

Menas tai kontempliacija. Tai malonumas dvasios, kuri perskrodžia prigimti ir atranda dvasią, kuri ją pačią gaivina. Tai pati aukščiausioji žmogaus misija, nes tai yra dvasios pratybos, kurios jieško suprasti pasaulį ir stengiasi tą supratimą atskleisti kitiems. —*Rodin*

NURODO KRYPTĮ

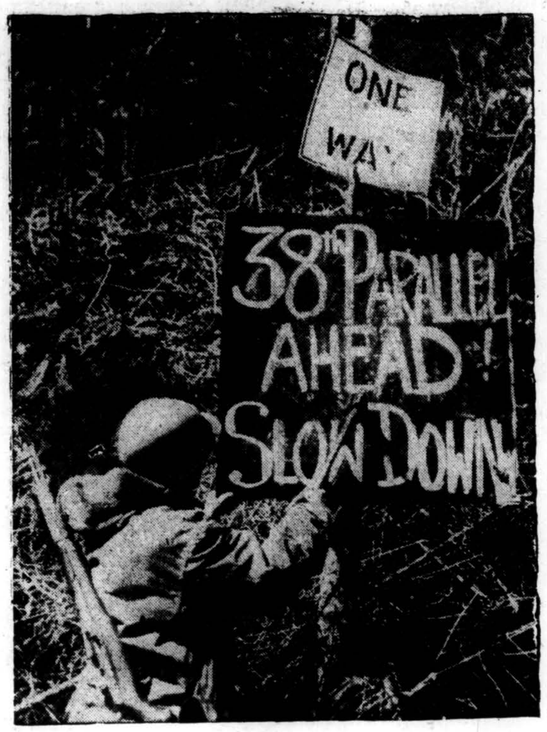

Jungtinių Tautų kareivis padeda prie medžio ženklą: "One Way" netoli fronto, kai Jungtinių Tautų kareiviai žengia link 38-tos paralelės. (Acme)

BRAZILIJOJ

— **Lietuviškas orkestras.** Vila Zelinoj neseniai įsteigtas lietuviškas orkestras, kuriam vadovauja muz. A. Ambrozaitis.

— **Choro veikla.** Bendruomenės choras Vila Zelinoj metiniam susirinkime konstatavo, kad nė vienais metais choro reikalai nebuvo taip gerai tvarkomi, kaip praėjusiaisiais. Valdybon išrinkti veik visi tie patys asmenys.

— **A. Bortkevičius** iš Vila Bela įstojo į Sao Paulo arkivyskupijos mažąją seminariją. Jis su tėvais prieš tris metus yra atvykęs iš tremties.

— **H. Nadolskis,** baigęs Sao Paulo arkivyskupijos mažąją seminariją, šiemet įstojo į didžiąją seminariją Ypirangoje.

— **Prof. A. Stonis su šeima** išvyko į Parana valstybę tarnybos reikalais. Jis yra chemikas pritaikęs eukaliptų celulozę šilko gamybai. Šis išradimas turįs didelės reikšmės Brazilijos ūkiui.

— **Veikia dainos ir vaidybos srityje.** Vila Zelinoj veikia LKJS "Vytis", kuris ypatingai pasižymi dainos ir vaidybos veikloje. "Vyties" chorui vadovauja muz. F. Girdauskas.

— **Lietuviškas kryžius.** Sao Paulyje pastatytas pirmųjų lietuviškų misijų 1949 m. liepos 24 d. atminimui. Kryžius pastatytas Vila Zelinos lietuvių parapijos šventoriuje.

AUSTRALIJOJ

— **Leonas Urbonas laisvu noru grįžta į Vokietiją.** Š. m. kovo mėn. 14 d., iš Melbourno, laivu Castel Bianco išplaukė atgal į Vokietiją lietuvis Leonas Urbonas, 26 mt. amž., meno mokyklos studentas. Leonas Urbonas išdirbo prie cukrinių švendrių kirtimo apie 3 metus. Jis norėjo atsikviesti į Australiją savo sužadėtinę, tačiau jo sužadėtinei, sergančiai tuberkuliozu, buvo neleista į čia atvykti. Leonui Urbonui kelionę atgal į Vokietiją pažadėjo apmokėti IRO.

ŽINIOS IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

Lietuvos baldai Maskvai

"Tiesos" Nr. 17 pranešimu Jonavos baldų fabrikas šiais metais gavo "garbingą" užsakymą. "Jis gamins baldus naujai statomiems daugiaaukščiams Maskvos universiteto rūmams. Gautas taip pat užsakymas iš Čaikovskio vardo konservatorijos Maskvoje"

Jau septinti metai, kai potokių "garbingų" užsakymų priedanga plešiama Lietuva. Lietuvos medžio gaminiai gabenami Maskvon, o Lietuvoje trūksta lentų luboms sutvarkyti, kad ant mažų vaikų vanduo nelašėtų...

Kybartų geležinkelio stotis

Po septynerių metų "stachanovietiškos" statybos galu gale Kybartų geležinkelio stotis, kuri yra buvusi didžiausia Lietuvoje, šiek tiek apremontuota. Įrengta vienas laukiamoji salė ir biletų kasa.

LTSR Aukščiausios Tarybos marionetės

Vasario 18 d. sulošta rinkimų komedija pavyko pagal programą. Patenkinti ne tik maskoliai — režisoriai, bet ir raudonieji Lietuvos artistai. Džiaugiasi ypač tuo, kad "praėjo" geniališkasis tėvas ir mokytojas Josifas Stalinas.

Lietuvių komandą į LTSR Aukšč. Tarybą sudaro tarp kitų šie vyrai: rašytojas A. Vienuolis - Žukauskas, Teofilius Tilvytis, K. Korsakas, A. Guzevičius, J. Baltušis, J. Šimkus, toliau pagarsėjęs dainų ir šokių ansamblio meno vadovas, stalininės premijos laureatas J. Švedas, skulptorius Mikėnas, Žemės Ūkio Akademijos profesorius J. Kriščiūnas, akademikas Žiugžda, Kauno medicinos instituto direktorius prof. Kupčinskas, prof. Mažylis ir kiti. Pirmas LTSR Tarybos posėdis (geriau pasakius tragiškos operos "Pajacai" premjera) įvyko po Velykų su vado Stalino pašlovinimu.

Rusų pavardės sulietuvintos

"Tiesoj" Nr. 286, 4 puslapyje randame sekantį skelbimą: "pil. Žvirblienė Jadvyga - Vikentjevna, gyv. Vilniuje, Srovės gt. 30, but. 1. iškėlė ištuokos bylą pil. Žvirbliui Rafailui Ivanovičiui, gyv. ten pat.

Bylą nagrinės Vilniaus miesto Lenino rajono 2-os apyl. liaudies teismas".

Stalino kūrinių tiražas

"Tiesos" Nr. 17 patiektomis žiniomis, po karo okupuotoje Lietuvoje yra išleisti 54 "draugo Stalino" veikalų leidiniai bendru 1,569,600 egz. tiražu.

SKELBKITĖS "DRAUGE".

Lietuviai atgaus fabrikų įrengimus

"Draugo" korespondentas Europoje

Vokiečiai iš Lietuvos savo laiku buvo išgabenę kai kurių fabrikų mašinas ir kitokius įrengimus. Pavieniams lietuviams ir lietuviškoms organizacijoms Vak. Vokietijoje pavyko išaiškinti, kur dingo, arba kur dabar yra tie įrengimai. Žinoma, išaiškinta tik maža dalis tų Lietuvoje demontuotų ir išvežtų fabrikų. Tačiau ir jie lietuviams tremties sąlygose yra svarbūs.

Nelengva savo nuosavybę atgauti

Išaiškinus, kur yra tie įrengimai, daryta žygių juos atgauti. Tai ne lengvas reikalas. Mat, tam tikslui reikia patiekti kokius nors įrengimų tikrąją nuosavybę įrodančius dokumentus. Lengviausia, žinoma, patiems savininkams atpažinti savo nuosavybę, jei užeina pėdsakus, po ko jau savininkui tenka įrodyti, kad tai tikrai jo. Sunkiau su bendrovinėmis nuosavybėmis, nes dažnai ir bendroviu vadovybės, ir dalininkai išsiblaškę po visą pasaulį. Visdėlto kai kurių Lietuvos firmų atsakingieji asmens yra Vak. Vokietijoje arba šiaip laisvajame pasaulyje ir turi teisę daryti žygių nousavybei atgauti, daryti notarinius aktus ir kt.

Atgaus kelių fabrikų įrengimus

Tarpe fabrikų įrengimų, kurie yra išaiškinti ir kuriuos tikimasi atgauti, minimi vieno Lietuvos cukraus fabriko įrengimai, vienos medžio apdirbimo įmonės mašinos ir kt.

Vieno lietuvių atgaunamo medžio apdirbimo fabriko mašinomis numatyta prisidėti ir prie lietuviškų butų kolonijų įrengimo.

Tikimasi apie atgaunamus lietuvių fabrikų įrengimus vėliau susilaukti smulkesnių žinių. Apie tai, kad lietuviai atgauna ir keletą savų laivų, jau esame anksčiau pranešę.

Sovietai ne į Lietuvą, bet į Rusiją nuvežė

Gera dalis išvežtų iš Lietuvos fabrikų įrengimų karo metu buvo atsidūrę Rytų Vokietijoje arba Berlyne. Tarp kitko, rytinėje zonoje liko ir vienos lietuviškos spaustuvės įrengimai, kuriuos sovietai išgabeno į rytus. Šiaip jau daug Lietuvos fabrikų įrengimų sovietai, užėmę Berlyną ir Rytų Vokietiją, sukrovė į dėžes, užrašė Rusijos miestų vardus ir negrąžino į Lietuvą, o išsivežė į Rusiją. Kai po dvejų mėnesių po karo paliaubų į Berlyną įžygiavo ir Vakarų aliantai, sovietai iš Berlyno jau buvo išgabenę šimtus traukinių su fabrikų įrengimais. O iš Rytų Vokietijos provincijos sovietai iki pat pastarojo laiko dar gabeno įrengimus į Rusijos gilumą. Išgabentų į Rusiją Lietuvos fabrikų įrengimų Lietuva žinoma jau niekad nematys, nebent tik pavadale reparacijų, kurias sovietai turės sumokėti sekantįjį karą pralošę.

Algirdas Sočikas bokso čempionas

XX-ų tarptautinių studentų žaidynių nugalėtojas sunkaus svorio boksininkas sporto meistras Algirdas Sočikas tapo Tarybų Sąjungos čempionu. Lietuvos bokso treneriais vra Misiūnas ir Zaboras. Neseniai vykusiuose tarybiniu ir suomių boksininku susitikimuose, kurie pasibaigė rezultatu 48:0 lietuvių naudai. Sočikas jau pirmoje minutėje nugalėjo visus savo tris varžovus. Pabaltijo čempionu vardus taip pat iškovojo lietuviai Serapinavičius ir Karkauskas. Per eitais metais Lietuvos boksininkai užėmė šešta vietą visasąjunginėse pirmenybėse.

Žinios iš tremties

Nepamirštami DP seneliai

Farelio valsčiaus, Oldenburgo provincijoj, labdaros organizacijos žinioj yra apgvvendinti įvairių tautybių DP seneliai — moterys nuo 55 m. amžiaus ir vyrai nuo 65 m. amžiaus.

Tos organizacijos ir Wehnen stovyklos lietuvių komiteto pirmininko Narbuto pastangomis, buvo pakviesta J. Smeliauskienės vadovaujama Scenos Mėgėjų Grupė ir vokiečių jaunimo būrelis, kurie kovo 11 d. seneliams palinksminti suruošė vakarą.

Pirmoj programos dalygrupė tautiškuose rūbuose atvaidino "Šeštadienio vakaras Lietuvos kaime", o komp. J. Strolia su savo trylikos metų sūnumi išpildė keletą muzikos kūrinių.

Antrą programos dalį išpildė vokiečių jaunimas.

Pasibaigus programai visų tautybių seneliai, programos dalyviai, vokiečių parei gūnai ir svečiai buvo pakviesti į erdvią salę, kur prie kavos puoduko pasidalinta įspūdžiais ir pasikeista sveikinimo žodžiais.

Rekordinis karo lakūnas

Amerikos karo aviacijos viršininkas praneša, kad lt. pulk. Ben H. King ir Acworth, Ga., yra padaręs rekordą Korėjoje puolimo komunistų iš oro. Iš savo bazės jis yra daugiau kaip 200 sykių bombardavęs komunistų pozicijas ir visuomet sugrįžo sveikas.

CHICAGOJE

Susirūpinta senesnio amžiaus darbininkais

National Vocational Guidance Assn. seime Chicagoj tarpe kitko buvo svarstyta visam kraštui programa, kuri padėtų senesnio amžiaus darbininkams gauti darbo pramonėje.

Kaip žinome, paskutiniais laikais Amerikoj senesnio amžiaus darbininkams sunkiau buvo darbas gauti. Nežiūrint, kad senesnio amžiaus darbininkai yra pastovesni, pajėgesni ir net sveikesni už daugelį jaunesnio amžiaus, jiems vistik buvo sunkiau darbas gauti.

Šį sumanymą seime iškėlė U. S. Employment Service.

Programa bus patiekta visoms federalinėms, valstybių, miestų ir vietų darbo agentūroms.

Tik suomis ir švedas laimėjo

Tarptautinėse bokso rungtynėse tarpe Europos ir Chicagos "Golden Glove" meisterių praėjusį ketvirtadienį Chicago stadiume Europos meisteriai išėjo tik su dviem pergalėm. Iš Europos meisterių kumštynes laimėjo lengviausiojo svorio suomis Pentti Hamalainen ir sunkiojo svorio švedas Ingemar Johanson.

De Paul U. choro koncertas

Šeštadienį, kovo 30 d. Chicagos Viešojo Knygyno salėj De Paul Universiteto "a cappella" choras, vadovaujamas Dr. A. Becker, išpildys koncerto programą. Programon įtraukta ir keletas religinių veikalų: Rachmaninoffo, Bacho ir Gabriellio. Koncerto pradžia 12:15 val. popiet.

1,000 baigė anglų kalbos kursus

Mokslo ir Pramonės Muziejaus auditorijoj surengtos iškilmės — įteikimas diplomų tremtiniams, baigusiems anglų kalbos kursus įvairiose mokyklose. Kalbas naujiems amerikiečiams pasakė Švietimo Departamento ir Amerikos Legiono atstovai.

Sueisti 9 ugniagesiai

Fordo fabrike prie 74-tos ir Cicero Ave. gaisre sužeisti devyni ugniagesiai. Gaisras prasidėjęs iš valgyklos.

Gaisro metu į fabriko vidų sargas leido tiktai ugniagesius. Visiems miesto policininkams buvo durys uždarytos.

Dingo skaitlingos šeimos tėvas

Kovo 3 d. be jokios žinios dingo William Gavin, 4040 Congress St., tėvas devynių nepilnamečių vaikų. Buvo pavyzdingas darbininkas ir šeimos užlaikytojas.

Unija remia Kennelly

CIO ir kaikurios AFL grupės skelbia mėro rinkimuose remsiančios mėrą Kennelly. Viena CIO, sako, Chicagoj turinti ketvirtdalį miliono narių.

Crane pakėlė algas

Crane Co., kur dirba daug ir lietuvių, 6,500 darbininkų pakėlė algas 5 ir pusę cento į valandą.

Didelį ir prabangų Club Hollywood priemiestyje ištiko gaisras, kuris, spėjama, prasidėjo stoge nuo sugedusių elektros laidų.